

Bu sayımızda

**Hökumətlərarası Təqaüd
Proqramları çərçivəsində 240
gənc xaricdə təhsil alacaq**

→səh.2

**Yüksək bal toplayan
gənclər müəllim
peşəsini seçiblər**

→səh.2

**Peşə məktəblərinə
qeydiyyat başlandı**

→səh.3

**Bütün məzunları tələbə
adını qazanan siniflər**

→səh.4

Təhsildə keyfiyyət müəllimdən başlayır

Müəllimlərin işə qəbulu üzrə
daha bir müsabiqəyə yekun vurulur

“Müsabiqənin son mərhələsidir”, “Artıq iş yerləri məlumdur”, “İşə qəbul olunublar, nədən qorxacaqlar?”, – deyib keçməyin. Həyəcanı bürüzə verən, sualı cavablandırma bilməyib gözləri dolan, hətta göz yaşlarını saxlaya bilməyib hönkür-hönkür ağlayan belə var. Azərbaycan Texniki Universitetinin idman zalında hava yenə ağırlaşmış. Bayırda isti, içəridə həyəcan insanı rahat buraxmır. Çünki içəridə müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin müsahibə mərhələsi gedir. 23 masa, hər masanın bir tərəfində peşəkarlardan ibarət üçlük – məktəb direktoru və ya Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi, psixoloq və ixtisas müəllimi, digər tərəfində isə yaşından, təcrübəsindən asılı olmayaraq, müəllim olmaq, müəllimliyə davam etmək istəyən namizədlər oturub. Kənardan hər şey yaxşı görünəndə, yəni, qarşılıqlı şəkilə oturub maraqlı bir məsələ ətrafında müzakirə aparırlarmış kimi təsəvvür formalaşdırsalar da, əslində belə deyil. Yaxınlaşanda görürsən ki, təhsildə öz sözünü demiş peşəkarlar soruşur, qarşılarında oturan namizəd işə bacardığı kimi və bacardığı qədər cavablandırır. Çöhrələrdəki təbəssüm isə birinin daxilindəki təlatümü, digərinin baxışlarından süzülən marağı gizlədə bilmir.

→Ardı səh.6

STEM və STEM əsaslı dərslərin planlaşdırılması

Məlum olduğu kimi, STEM – Science (Təbiət elmləri), Technology (Texnologiya), Engineering (Mühəndislik) və Mathematics (Riyaziyyat) sözlərinin ilk hərflərindən götürülüb və STEM əsaslı təhsilin birgə, inteqrasiya olunmuş şəkildə tədris edilməsi ideyası üzərində qurulub. Eyni zamanda, STEM əsaslı təlimdə elm, texnologiya, mühəndislik və riyaziyyat sahələri qarşılıqlı əlaqədə və “toxunaraq öyrənmək” prinsipinə əsaslanaraq tədris edilməsi məqsədini daşıyır və təhsildə istifadə olunan yeni yanaşmalardan biridir. Bu tədris metodu müxtəlif qabaqcıl ölkələrdə 1950-ci ildən tətbiq edilir. Hal-hazırda ən çox tətbiq olunduğu ölkələr ABŞ, Çin, İngiltərə, Al-

maniya və s. ölkələrdir. Bu metodun əsas məqsədi şagirdlərdə “XXI əsr bacarıqlarını” formalaşdırmaq və inkişaf etdirməkdir. Bu tədris üsulunda şagirdlər riyaziyyat və təbiət fənlərində öyrəndikləri müxtəlif məlumatları gündəlik həyatlarında qarşılarına çıxan müxtəlif problemlərə, müxtəlif layihələrdə tətbiq etməklə öz yaradıcılıqlarını, komanda şəklində işləmək bacarıqlarını, məntiqi təfəkkürlərini, problem həll etmə bacarıqlarını inkişaf etdirirlər. Eyni zamanda, öyrəndiklərini tətbiq etdikləri üçün öyrəndikləri məlumatları daha yaxşı mənimsəyir, daha uzun müddət onların yaddaşında qalır. Seçilən problemlərin və icra olunan layihələrin real həyatla əlaqəli olmasına,

eyni zamanda şagirdyönümlü olmasına xüsusi diqqət edilir. Bu metodla qurulan dərslər şagirdlər üçün daha maraqlı və daha cəlbədiçidir, onlar dərslərdə daha fəal və həvəslə iştirak edirlər.

STEM əsaslı qurulmuş təlimin xüsusiyyətləri:

* STEM əsaslı kurikulumlar fənlər arası praktik və tətbiqi dərslərdən ibarətdir.

* STEM dörd fərqli fənni real həyatda tətbiq olunan formada və vahid paradigma kimi öyrədir və belə dərslərin keçirilməsi üçün müəllimdən xüsusi bilik və bacarıqlar tələb edilir. Çünki layihələr, seçilmiş problemlər nə qədər şagirdyönümlü olsa da, müəllim layihələrin

hazırlanmasında və problemlərin həllində şagirdlərlə birlikdə fəaliyyət göstərir, onların fəaliyyətini istiqamətləndirir. Buna görə də STEM dərsləri keçilən məktəblərdə müəllimlər üçün xüsusi təlimlər təşkil olunur.

* Ənənəvi yanaşmadan fərqli olaraq, STEM əsaslı təlim praktik məşğələlər vasitəsilə elmi-texniki biliklərin gündəlik həyatda necə tətbiq olunmasını şagirdlərə göstərir. Elm, Texnologiya, Mühəndislik və Riyaziyyatın birgə tədrisi çox vacibdir, çünki bu sahələr real həyatda bir-biri ilə dərindən bağlıdır.

→Ardı səh.5

Direktor olmaq istəyənlər

Təhsildə keyfiyyət müəllimdən başlasa da, məktəblərin idarə edilməsi də eyni dərəcədə əhəmiyyətlidir. Ona görə də ümumtəhsil müəssisələrini idarə edən şəxslərin düzgün seçilməsi Təhsil Nazirliyinin önəm verdiyi məsələlərdəndir. Məhz bunun nəticəsidir ki, dövlət ümumi təhsil müəssisələrinə direktorların işə qəbulu müsabiqəsinin hər mərhələsinə xüsusi diqqət yetirilir.

4 mərhələdə həyata keçirilən bu müsabiqədə namizədlər elektron ərizələrin qəbulu, test imtahanı, müsahibə və vakant yerlərə yerləşdirilmə mərhələlərindən keçir.

**1643 nəfər imtahan verdi,
müsahibəyə 120 nəfər çağırıldı**

Dövlət ümumi təhsil müəssisələrinə direktor vəzifəsinə işə qəbul üzrə müsabiqəyə bu ilin iyulunda start verilib. Həmin ayın 13-19 tarixlərində elektron sənəd qəbuluna başlanılıb. Bu prosesdə iştirak edən 3403 namizəddən 2273 nəfərin elektron ərizəsi təsdiqlənib. Avqustun 2-də keçirilmiş direktorların işə qəbulu müsabiqəsinin test mərhələsində 2000-dən çox namizədin iştirakı nəzərdə tutulsa da, imtahana 1643 namizəd qatılıb. Müsabiqəyə 472 vakant yer çıxarılıb.

→Ardı səh.3

Növbəti medallara doğru

Ölkədə təhsilin inkişafına göstərilən diqqət və qayğı gələcəyimiz olan gənc nəslin hərtərəfli və peşəkar mütəxəssislər kimi formalaşması yolunda geniş imkanlar açır. Bu mənada Təhsil Nazirliyinin istedadlı şagirdlərin üzə çıxarılması, onların bilik və qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərin nəticələri göz qabağındadır. Nazirlik tərəfindən şagirdlərimizin respublika fənn olimpiadalarında, eləcə də beynəlxalq səviyyəli bilik yarışlarında geniş iştirakının təşkil və təmin olunması öz bəhrələrini verməkdədir. Belə ki, 2018-2019-cu tədris ilində dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilən fənn olimpiadalarında Azərbaycan məktəbliləri öz bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirərək 36 medal əldə ediblər. Bunlar sadəcə medalların sayını ifadə edən statistik rəqəmlər deyil. Eyni zamanda, bu, Azərbaycan təhsilinin dünya ölkələri arasında rəqabət qabiliyyətindən, şagirdlərimizin elmi və intellektual potensialından xəbər verir.

Şagirdlərimizi yaxınlaşmaqda olan yeni tədris ilində növbəti olimpiadalar, növbəti qələbələr gözləyir. Qarşıdan gələn beynəlxalq olimpiadaların təqvimini ilə olimpiada hərəkətinin iştirakçıları olan məktəblilərimizi təmiz etmək istərdik.

Son illərdə şagirdlərimizin uğurla çıxış etdikləri və vətənə medallarla qayıtdıqları XVI Beynəlxalq Jautikov Olimpiadasının vaxtı artıq məlumdur.

→Ardı səh.3

Gələcəyin insanı süni intellektlə rəqabətdə bu iki amil hesabına öndə olacaq

Təhsilin əsas missiyası gələcək üçün kadrların hazırlanmasıdır. Bu proses təbii ki, kor-koranə həyata keçirilməməlidir. Əgər ötən əsrin sonlarına qədər hazırlıq dövlətin ehtiyac və tələblərinə uyğun planlı şəkildə həyata keçirilərsə, informasiya əsrinin gəlişi ilə “sifarişçi”lərin sayı dəyişikliyə uğrayıb. Qərbin qabaqcıl cəmiyyətlərində ali məktəblər məzun buraxılışını maksimum şəkildə iri korporasiyaların cəmləşdiyi “Silikon vadisi”ndən gələn siqnallara uyğunlaşdırmağa çalışırlar. Dünya iqtisadiyyatının ürəyi bu gün

burada döyünür. Yox, nə birjalar “Silikon vadisi”ndə cəmləşib, nə də iş mərkəzləri. İqtisadi proseslərin əsas işçi qüvvəsinə çevrilməkdə olan süni intellekt dair inqilabi yeniliklər məhz burada baş verir. Deməli, universitetlər məzunlarına elə peşələri öyrətməlidirlər ki, gənc nəsil “vadi”dən gələn yenilənmə dalğasının altında qalmasın.

Robotlar gəlir

Avtomatlaşdırma sənaye inqilabının başlanğıcından start verilib. An-

caq proses global bəhrələrini yaxın gələcəkdə görəcək. Bu, təbii ki, süni intellekt texnologiyalarının sürətlə inkişafı ilə bağlıdır. Hazırda insanın rutin əmək prosesindən sıxışdırılması baş verir. Bu proses onunla yekunlaşacaq ki, milyonlarla insan iş yerlərini itirəcəklər. “McKinsey”in ekspertlərinin proqnozlarına görə, 2030-cu ilədək dünya üzrə təqribən 400 milyon nəfər işindən olacaq. Ya peşəsi aktuallığını itirəcək, ya da yerini robota təhvil verəcək. Məsələn, Azərbaycana ərazicə ən yaxın iri iqtisadi oyunçu olan Rusiyada təqribən 40 milyon iş yerinin süni intellektə həvalə ediləcəyi gözlənilir. “McKinsey”in hazırladığı ssenarilərdən birinə görə, 2055-ci ilədək insanın professional fəaliyyət sferalarının

50%-i avtomatlaşdırılacaq.

İstehsalat kiberistehsalatla əvəzlənir. Logistika prosesi 99% halda insansız idarə olunacaq. “Amazon” artıq indidən anbarlarını tam olaraq avtomatlaşdırıb, burada proses avtopilot rejimində həyata keçirilir. “Barclay Capitals”ın analitiklərinə görə, yaxın 25 ildə robot-maşınlar adı avtomobilləri tam sıxışdırıb rəqabətdən çıxarmağa müvəffəq olacaq. Vaxtilə necə avtomobil at arabalarını tarixin uzaq küncünə atmışdı, indi özü də həmin marşrut ilə hərəkət etməli olacaq. Bir sıra futuroloqlar daha da irəli gedərək düşünürlər ki, elə vaxt gələcək sürücüləri olan avtomobillərin yola çıxmalarına qadağa qoyulacaq.

→Ardı səh.5

Dünyanın keyfiyyətli təhsil verən universitetləri

Harvard Universiteti Şanxay reytinginin lideridir

Səh.8

Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları çərçivəsində 250 gənc xaricdə təhsil alacaq

Samirə KƏRİMOVA

Bu fikirləri Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov avqustun 21-də Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları çərçivəsində 2019-2020-ci tədris ilində Macarıstan, Çin və Latviyada təhsil almaq hüququ qazanan tələbələrə bir qrupu ilə keçirilən görüşdə deyib.

Nazir müavini ölkəmizdə gənclərin ümumbəşəri dəyərlər əsasında layiqli ali təhsil almaları üçün lazımı şəraitin yaradılmasının, həmçinin onların dünyanın aparıcı ölkələrinin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil almaq imkanlarının genişləndirilməsinin prioritet məsələlərdən olduğunu bildirib.

F.Qurbanov qeyd edib ki, Azərbaycanın hüddulərindən kənarda təhsil almaq imkanı 70-80-ci illərdə ümummilli lider Heydər Əliyevin gənc nəsə böyük qayğısı sayəsində geniş vüsət alıb. Belə ki, məhz Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə həmin illərdə çoxlu sayda azərbaycanlı gənc keçmiş SSRİ-nin nüfuzlu ali məktəblərinə təhsil almaq üçün göndərilib. Bu tələbələr təhsillərini başa vurduqdan sonra Azərbaycana qayıdaraq ölkənin inkişafı üçün çox ciddi işlər görüblər. F.Qurbanov Azərbaycanın müstəqillik dövründə də Ulu Öndərin diqqəti nəticəsində hər il dövlət xətti ilə gənclərin xaricə təhsil almağa göndərildiyini söyləyib. Nazir müavini bu siyasətin ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini, "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı" çərçivəsində çoxlu sayda gəncimizin xarici ölkələrin aparıcı ali məktəblərində təhsil almalarını yüksək qiymətləndirib: "Bu gün yüksək bilik səviyyəsinə malik gənclərimizin dünyanın nüfuzlu universitetlərində təhsil alması və bir mütəxəssis kimi yetişməsi üçün dövlət tərəfindən hər cür şərait yaradılır. Elm və təhsil sahələrində tədqiqatçı, mütəxəssis və tələbə mübadiləsi geniş vüsət alıb. Bu proseslərin bir qismi Hökumətlərarası (HTP) Təqaüd Proqramları çərçivəsində tənzimlənir".

Firudin Qurbanov: "Gənclərimizin xarici ölkələrin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil alması milli kadr potensialının formalaşmasında əhəmiyyətli rol oynayır"

F.Qurbanov bugünkü görüşdə iştirak edənlərin də məhz Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları çərçivəsində Macarıstan, Çin və Latviyada təhsil almaq hüququ qazanan gənclərin olduğunu diqqətə çatdırıb. Məlumat üçün bildirilib ki, 2019-2020-ci tədris ili üzrə Macarıstanda 200, Latviyada 13, Çində isə 37 nəfər təhsil almaq hüququ əldə edib. Macarıstan, Çin və Latviya hökumətləri tərəfindən namizədləri tədqiqat olunan tələbələr təhsillərini adçıqkilən ölkələrin tə-

ninmiş ali təhsil müəssisələrində bakalavriat, baza ali tibb təhsili, magistratura və fəlsəfə doktoru səviyyələrində davam etdirəcəklər.

Çıxışının sonunda F.Qurbanov xaricdə təhsil almağa gedən gəncləri təbrik edərək onlara təhsil həyatlarında uğurlar diləyib, vətənə layiqli mütəxəssis kimi dönmələrini arzulayıb. Sonda tələbələrə maraqlandıran suallarla bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Xaricdə təhsil Azərbaycan gəncliyi üçün geniş imkanlar açır

Onlar xaricdə təhsil alacaqlar. Xarici ölkələrin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil almaq imkanı əldə edən həmsöhbətlərimiz üçün bu şans isə Təhsil Nazirliyi yaradıb. Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları (HTP) çərçivəsində 2019-2020-ci tədris ilində Macarıstan, Çin və Latviyada təhsil almaq hüququ qazanmış gənclər təəssüratlarını "Azərbaycan müəllimi" qəzeti ilə bölüşüblər.

Məqsədim ixtisasım üzrə müəyyən təcrübə toplamaq, yeni-yeni bilgiler əldə etməkdir

Nərinə Ağayeva: - Xaricdə oxumaq mənim çoxdankı arzum idi. Fikirləşirdim ki, bakalavr təhsilimi öz vətənimdə alaram, magistraturamı xarici ölkələrin birində davam etdirərəm. ADA Universitetində İnformasiya texnologiyaları ixtisası üzrə təhsil aldığımdə dönmədə gördüm ki, bir semestrlik də olsa xaricdə oxuyub təcrübə qazanmaq şansı var və bunu dəyərləndirmək istədim. Təqaüd proqramı ilə tanış olduqdan sonra tələb olunan sənədləri topladım və təqdim etdim. Təqaüdü qazananlar arasında adıma görəndə olduqca sevindim. Təhsilimi bir semestr Latviya Universitetində Hesablama fakültəsində davam etdirəcəyəm.

Düşünürəm ki, xaricdə təhsil almaq mənə yalnız akademik yox, həm də digər cəhətlərdən gözəl təcrübə olacaq. Müxtəlif millətlərdən olan gənclərlə tanış, müxtəlif mədəniyyətlərdən xəbərdar olacağam. Həmişə ailəmlə birgə olmuşam. Getdiyim ölkədə isə tək yaşamaq təcrübəm olacaq, orada müəyyən çətinliklər olarsa müstəqil olaraq hər şeyin öhdəsindən gəlməyi öyrənəcəyəm.

Mənim üçün ən önəmli məsələ, getdiyim ölkədə öz ixtisasım üzrə müəyyən təcrübə toplamaq, yeni-yeni bilgiler əldə etməkdir.

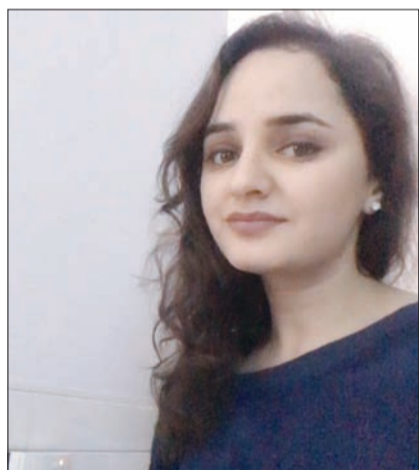
Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanovun biz gənclərlə görüşü mənim üçün çox xoş oldu. Xarici ölkələrin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil almağımıza belə imkan və şərait yaradıldığına görə Təhsil Nazirliyinə təşəkkür edirəm.

Nərinə Ağayeva

Ülvi Şəkiyanlı

Nigar Talibova

Vaqif Məmmədov

Mükəmməl bir mütəxəssis kimi Azərbaycana qayıtmaq istəyirəm

Ülvi Şəkiyanlı: - Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində bakalavr, sonra Macarıstanın Szeged Universitetində magistratura təhsili almışam. Təqaüdü qazanmaq üçün proqramı müraciət etdim. Müsahibə və digər mərhələləri keçərək Macarıstanın Szeged Universitetinin bu dəfə doktoranturasına qəbul olundum. İxtisasım kompüter elmləridir. İxtisasım üzrə biliklər əldə etmək, bu sahədə Macarıstanın təcrübəsini yaxından öyrənmək istəyirəm. Düşünürəm ki, əldə edəcəyim məlumatlar və öyrənəcəyim bir sıra yeniliklər mənim gələcəkdə peşəkar kadr olaraq vətənimə fayda verəcəyimə böyük kömək olacaq.

Müraciət edən çoxsaylı tələbələr arasından bu təqaüdü qazandığım üçün özümü çox şanslı sayıram. Mükəmməl

bir mütəxəssis kimi Azərbaycana qayıtmaq istəyirəm.

Hədəfim doktorantura təhsilini də məhz xaricdə almaq idi

Nigar Talibova: - Gəncə Dövlət Universitetində Ekologiya ixtisası üzrə təhsil almışam. Sonradan təhsilimi Macarıstanın ali məktəblərinin birində magistratura pilləsində davam etdirmişəm. Macarıstanın istər təhsili, professor-müəllim heyəti, istərsə də mühiti mənə qane etdiyindən doktorantura təhsilimi də məhz bu ölkədə davam etdirmək qərarına gəldim. Sentyabrda Macarıstanın Eötvös Lorand Universitetində doktorantura təhsilinə başlayacağam. İxtisasım Ətraf mühit elmləri, mövzum "Macarıstanla müqayisədə Azərbaycanda bərpə olunan enerji siyasəti və onun təbiiqi" adlanır. Ümid edirəm ki, işləyəcəyim mövzu ölkəmiz üçün yeni və önəmli araşdırma olacaqdır.

Onu da xüsusi vurğulayım ki, xaricdə təhsil həyatında, dünyagörüşümdə, insanlarla münasibətimdə və gələcəkdə atacağım addımlarda müsbət mənada ciddi rol oynayır. Nəca deyərlər, "çox oxuyan yox, çox gəzən bilər". Biz isə həm oxuyuruq, həm də gəzirik. Yeni insanlarla tanış oluruq, fikir mübadiləsi aparırıq, Azərbaycanımızı tanıtmaq üçün kiçik də olsa addımlar atırıq.

Harada oluruqsa olaq, ilk növbədə, ölkəmizi layiqincə təmsil etməliyik. Dövlətimiz tərəfindən biz gənclərə göstərilən diqqət və qayğıni hər zaman hiss edirik.

Dünya reytingində "Top 50"-də olan bir universitetdə təhsil almaq xəyalım gerçəkləşdi

Vaqif Məmmədov: - Bakıdakı akademik Zərifə Əliyeva adına liseyin məzunuyam. Pekin Universitetinin Clinical Medicine (klinik tibb) proqramında bakalavriatura təhsili alacağam.

9-cu sinifdən xaricdə təhsil ilə maraqlanırdım. Çinin təhsili məni daha çox cəlb edirdi. Dünya reytingində "Top 50"-də olan bir universitetdə təhsil almağı xəyal edirdim.

Son bir neçə ildə müxtəlif beynəlxalq və yerli olimpiadalarda iştirak etmişəm və birinci, ikinci, üçüncü yerlərə layiq görülmüşəm. Bu il də ABŞ-ın Johns Hopkins Universitetində "Xərçəng biologiyası" kursunu xüsusi imtahanlar və rəhbər fərqlənmə sertifikatı ilə bitirdim. Nəticələrimi Təhsil Nazirliyinə təqdim etməklə və müsahibədən keçməklə Çinin 1-ci, dünyanın isə 30-cu ən nüfuzlu universiteti sayılan Pekin Universitetində tam təqaüdlə təhsil almaq imkanını qazandım. Çox sevindirəm ki, Təhsil Nazirliyi dünya reytingində "Top 50"-də olan bir universitetdə təhsil almaq xəyalımı gerçəkləşdirdi.

Xaricdə təhsil almaq ilk öncə bizə yaxşı mütəxəssis kimi yetişməkdə kömək edir. Gələcəkdə tibbin onkologiya sahəsi üzrə təhsilimi davam etdirmək istəyirəm. Bilirsiniz, bu gün onkologiyada həddindən artıq qaranlıq məqamlar var və bu da həmin sahəni elmi araşdırmalara açıq edir. Həmçinin, fikrimcə, onkologiya tibbin molekulyar biologiya və genetikaya ən sıx inteqrasiya edən sahəsidir. Gələcəkdə Azərbaycanın müxtəlif tədris mərkəzlərində pedaqoji fəaliyyət göstərməyi planlaşdırıram.

Bizim üçün yaradılan bu imkanlara görə dövlətimizə minnətdaram.

BDU-da 8-ci Beynəlxalq Avrasiya Konfransı keçiriləcək

Avqustun 27-30-da Bakı Dövlət Universitetində (BDU) bu ali təhsil ocağının 100 illik yubileyinə həsr olunan "Riyaziyyat və onun tətbiqləri" 8-ci Beynəlxalq Avrasiya Konfransı (IECMSA-2019) keçiriləcək.

BDU-nun əsas tərəfdaşlığı və Türkiyənin Sakarya Universiteti, Beynəlxalq Balkan Universiteti, Fırat Universiteti, Təkirdağ Namiq Kamal Universiteti, Kocaeli Universiteti, Amasya Universiteti, Qazi Universiteti və Türk Dünyası Riyaziyyat Cəmiyyətinin dəstəyi ilə baş tutan konfrans bundan əvvəl Kosovo, Bosniya və Herseqovina, Avstriya, Yunanıstan, Serbiya, Macarıstan və Ukraynada təşkil olunub.

Beynəlxalq konfransa 43 ölkədən 243 elmi məruzə daxil olub.

Konfransın plenar iclasında Almaniyanın Bergakademie Freiberg Texniki, ABŞ-ın Mərkəzi Florida, Birləşmiş Ərəb Əmirliyi və Şərcah Amerikan, Türkiyənin Koç, İtaliyanın Bari Aldo Moro, Avstraliya Federasiya və Bakı Dövlət universitetlərinin, o cümlədən Rumıyanın Simion Stoilou Riyaziyyat İnstitutunun alimlərinin məruzələri dinlənəcək.

Konfransın əsas məqsədi akademik fikir və son tədqiqat işlərinin mübadiləsi üçün bir forum təşkil etməklə riyaziyyatın müxtəlif sahələrində tədqiqat aparan elm adamlarını bir araya gətirmək, onları birgə tədqiqata təşviq etmək və həvəsləndirməkdir.

Yüksək bal toplayan gənclər müəllim peşəsini seçiblər

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinə (ADPU) 2019-2020-ci tədris ilində qəbul olunmuş tələbələrə qeydiyyatı davam edir. Sevindirici haldır ki, bu il də qəbul imtahanlarında çoxlu sayda yüksək bal toplayan abituriyent ADPU-nu seçib. Onları sizə təqdim edirik:

Elcan Mayis oğlu Səlimli 2002-ci ildə Şəki şəhərində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Şəki şəhər 20 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 660 bal toplayaraq ADPU-nun Şəki filialının Filologiya fakültəsinin "Xarici dil (ingilis dili) müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Gülınar İlqar qızı Qasımlı 2003-cü ildə Bərdə rayonunun Həsənqaya kəndində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Rafiq Orucov adına Saatlı kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. 608 bal toplayaraq ADPU-nun Riyaziyyat fakültəsinin "Riyaziyyat və informatika müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Ləman Mübariz qızı Həsənova 2002-ci ildə İsmayıl rayonunda anadan olub. 2008-2019-cu illərdə İsmayıl rayonunda İsrayıl Həsənov adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 593 bal toplayaraq ADPU-nun Riyaziyyat fakültəsinin "Riyaziyyat və informatika müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Şahin Yusif oğlu Rzayev 2002-ci ildə Masallı rayonunun Miyankü kəndində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Nadir Aslanov adına Miyankü kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. 585 bal toplayaraq ADPU-nun Riyaziyyat fakültəsinin "Riyaziyyat və informatika müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Şəlalə Saleh qızı Eyyvazlı 2002-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Bakı şəhəri 26 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 545 bal toplayaraq ADPU-nun İbtidai təhsil fakültəsinin "İbtidai sinif müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Aytac Seymur qızı Həsənlı 2002-ci ildə Bərdə rayonunun Gərənə kəndində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Hafiz Zeynalov adına Gərənə kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. 542 bal toplayaraq ADPU-nun Riyaziyyat fakültəsinin "Riyaziyyat və informatika müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Nuranə Eldar qızı Qəribova 2001-ci ildə Sumqayıt şəhərində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Sumqayıt şəhərində 19 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 539 bal toplayaraq ADPU-nun İbtidai təhsil fakültəsinin "İbtidai sinif müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Nərin Azad qızı Qürbətova 2002-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Bakı şəhərinin Yasamal rayonunda 158 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 531 bal toplayaraq ADPU-nun İbtidai təhsil fakültəsinin "İbtidai sinif müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Zibə Həbib qızı Səmidova 2001-ci ildə Sabirabad rayonunun Gündəçli kəndində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Gündəçli kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. 526 bal toplayaraq ADPU-nun Kimya və biologiya fakültəsinin "Kimya və biologiya müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Zeynəb Soltan qızı Həsənzadə 2001-ci ildə Masallı rayonunun Alishanlı kəndində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Şirvan şəhərində Elçin İmanov adına 10 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 504 bal toplayaraq ADPU-nun Kimya və biologiya fakültəsinin "Kimya və biologiya müəllimliyi" ixtisasına qəbul olunub.

Direktor olmaq istəyənlər

İlk mərhələdə Ağdam, Ağdaş, Gədəbəy, Goranboy, Laçın və Lerik rayonları üzrə namizədlər müsahibəyə dəvət olunub

← Əvvəli səh.1

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

İmtahanda namizədlər arasında ən yüksək nəticəni Qubadlı rayon S.Rəhimov adına Məhrizli kənd tam orta məktəbinin tarix müəllimi Günel Həmidova qazanıb. Onun imtahan nəticəsi 52 bal qiymətləndirilib.

Direktorluq üçün rəqabətə girənlər

Dövlət ümumi təhsil müəssisələrinin direktoru vəzifəsinə keçid balı namizədlərin test imtahanında göstərdiyi nəticələr və vakansiya sayı nəzərə alınmaqla müəyyən edilib və müvafiq keçid balını toplayan 120 namizəd müsahibə mərhələsinə keçmək hüququna qazanıb.

Artıq 3 gündür davam edən müsahibə mərhələsində direktorların iş qəbulu müsabiqəsinin Ağdam, Ağdaş, Gədəbəy, Goranboy, Laçın və Lerik rayonları üzrə namizədləri iştirak edir. Dünən müsahibələrə Gədəbəydən olan namizədlər qatılmışdı. Bu rayondan vakansiya elan edilən 17 yer uğrunda 20 nəfər mübarizə aparır.

Direktorluğu üçün rəqabət mühiti formalaşan məktəblərdən biri Firdovsi Əliyev adına Çobankənd tam orta məktəbi, həmin məktəbə direktor olmağı qarşısına məqsəd qoyanlardan biri isə Bəhriz Abbasovdur. Bəhriz müəllim sözügedən təhsil müəssisəsində riyaziyyat fənni üzrə dərslər deyir. 10 ildir müəllim işləyən B.Abbasov indi də direktor olmaq istəyir. Test mərhələsində 31 bal toplayıb. O qədər də iddialı görünməyən namizədin güclü rəqibləri var. Rəqibləri də onun kimi Təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyevanın da daxil olduğu müsahibə komissiyasının qarşısına çıxmaq üçün gözləyənlər sırasında.

Rəqiblərdən biri elə hazırda direktor vəzifəsini icra edən şəxsdir. İlqar Abdullayev həmin məktəbə may ayından rəhbərlik edir. 26 il müəllimlik fəaliyyəti ilə məşğul olan İ.Abdullayev Gədəbəy rayonu Firdovsi Əliyev adına Çobankənd tam orta məktəbinə ictimaiyyət arasında nüfuzu olduğu üçün təyin olunduğunu deyir: "Müəllim kimi yüksək nəticələrim olub. Rayonda və təhsil sistemində çox böyük nüfuzum var. Rayon təhsil şöbəsinin metodisti olaraq mənə çox ciddi problemləri olan təhsil müəssisəsi kimi tanınan Çobankənd tam orta məktəbinə həmin müəssisənin nor-

mal fəaliyyətini bərpa etmək üçün göndəriblər. Məktəbdə baş verən ciddi problemləri həll etmək üçün yerli rəhbərliyin xahişi və təkidi ilə məktəbin direktoru vəzifəsini icra etməyi öz üzərimə götürmüşəm. Əsas hədəfim 3 il ərzində məktəbi birinci olmasa da, nəticələri ilə öyünən təhsil müəssisələri sırasına qatmaqdır. Bunun üçün özümə güc hiss edirəm".

Namizəd direktoru olduğu məktəbdə kollektiv arasında qarşılıqlı normal münasibət quracağını deyib: "Validəy-n məktəb əlaqəsini yüksək səviyyəyə qaldırmaq düşüncüm. Məktəbdə vəziyyəti validələrlə birləşib düzəltməyin daha doğru olduğunu hesab edirəm. Məktəbimizin yeni dərslərlə təmin olunması yaxşılaşmalıdır. Pedaqoji kollektivin peşə nüfuzunu qaldırmaq, bunun üçün də ilk növbədə məktəbə peşəkar müəllimlər cəlb etməyi nəzərdə tutmuşam. Məncə, müəllimin qabiliyyəti, intellektual səviyyəsi, ictimai nüfuzu çox önəmlidir. Bunları qazana bilməyən müəllimlər mənim nəzərimdə təhsildə təsadüfi insanlardır və onları daha yüksək səviyyəli kadrlar əvəz etməlidir".

Çobankənd tam orta məktəbinə direktor olmağa iddialı daha bir namizəd isə həmin məktəbin məzunu. Kamalə Qasımova Gədəbəy rayonu Moruqlu kənd orta məktəbində 13 ildir müəllim işləyir. Direktor olmağa gücü, potensialı olduğunu inanır. Bu yolla növbəti illərdə təhsilə onun da qatqısı ola biləcəyini düşünür: "Direktor olmaq üçün vakansiya mərhələsində 2 məktəb seçmişəm. Həmin məktəblərə direktor olmaq üçün özümün potensialım var. Gücündən istifadə edə bilmək üçün isə bu gün komissiyamı inandırmalıyam. Hesab edirəm ki, hər müəllim bir gün vəzifə pilləsində yüksəlmək istəyər. Bunun üçün dövlət də şəffaf mühit formalaşdırıb ki, bacaran və layiq olan hər kəs planlarını, layihələrini gerçəkləşdirsin. Mən müəllim olaraq diaqnostik qiymətləndirmə imtahanlarında, direktorluğa isə iş qəbul imtahanlarında iştirak etməmişəm. Nə qədər ədalətli sistem qurulduğunu şahidliyəm. Elə bir sistem ki, insana özünü ifadə etmək imkanı verilib. Bu imkandan istifadə etməyən, edə bilməyən, məncə, müəllim adına layiq olmayanlardır".

Könül Abbasova Niyaz İsgəndərov adına İnkəboğan kənd tam orta məktəbində Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə 18 ildir müəllim işləyir. Vakansiya mərhələsində seçdiyi 3 məktəb arasında məzu-

nu olduğu Çobankənd tam orta məktəbi də var: "Təhsilə yeni töhfələr vermək istəyirəm. Xüsusən, erkən nikahın qarşısının alınmasında rəhbəri olacağım məktəbin öz rolu olacaq. Ən yaxşı halda, azyaşlı qızların nikahına direktoru olduğum məktəbdə yal verilməyəcək. Qızların hamısını məktəbə cəlb edəcəyəm. Bilikli, dünyagörüşlü, vətənpərvər qızlar yetişdirəcəyəm. Ümumiyyətlə, direktor olub-olmamağımdan, harada işləməyimdən asılı olmayaraq, bu problemlə mübarizə mənim bu həyatda əsas amaldır. Hesab edirəm ki, bu, hər kəs üçün belə olmalıdır".

Çıxanların üzü gülür

Əla cavab verdiyi deyərək çıxan Cəmilə Həbibova Gədəbəy şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbində tarix müəllimidir. 33 illik pedaqoji stajı olan Cəmilə müəllim özünü direktor olmağa hazır hesab edir: "Liderlik xüsusiyyətim olduğunu düşünürəm. Məktəbi idarə edə biləcəyimə inanıram. Təhsilin inkişafına köməyim dəyəcəyini fikirləşirəm. Çalışacağam ki, məktəbdə rəqabətli mühit qurulsun. Bunu eləmək üçün isə yaxşı dərslər deyən müəllimlərin məktəbə, dərslər marağını artıracacağam. Məncə, yaxşı müəllim məktəbdə qiymətləndirilib, enerjisini məktəbə yönəldəcək".

Rövşən Məmmədov isə Gədəbəy rayonu Slavyanka kənd tam orta məktəbinin tarix müəllimidir. Test mərhələsində 43 bal toplayan R.Məmmədov müsahibədən də uğurla keçib: "Müsahibə mənə çox xoş təsir bağışladı. Müsahibə komissiyasının səmimi münasibətini hiss etdim. Verilən suallara bacardığım qədər geniş cavab verməyə çalışdım. Təhsildə olan vəziyyətdən danışdım. Direktor olandan sonrasını üçün nə planlaşdırdığımı, hansı strateji məqsədlərim olduğunu soruşdular. Onlara da dedim ki, ilk növbədə nizam-intizamı möhkəmləndirməyə çalışacağam".

Müsahibələr davam edir

Müsahibələr avqustun 23-dək davam edəcək. Müsahibə Komissiyasının üzvü Eşqi Bağurovun sözlərinə görə, ən çox vakansiya Ağdam, Ağdaş, Gədəbəy, Lerik, Lənkəran, Goranboy rayonlarından olduğu üçün müsahibələrə məhz bu rayonlardan olan namizədlərlə start verilib. Növbəti müsahibələrin keçiriləcəyi tarixlər barədə namizədlərə məlumat verilməlidir.

Növbəti medallara doğru

← Əvvəli səh.1

Oruc MUSTAFAYEV

Fizika, riyaziyyat və informatika fənləri üzrə təşkil olunan, görkəmli qazax riyaziyyatçı alim, akademik O.Jautikovun şərəfinə keçirilən beynəlxalq olimpiada 2020-ci il 9-15 yanvar tarixlərində Qazaxıstanda reallaşacaq. Rusiya, Qazaxıstan, Şərqi Avropa, Türkiyə, Asiya ölkələrindən olan məktəblilər fizika, riyaziyyat və informatika fənləri üzrə komanda yarışında öz güclərini sınayacaqlar.

Məktəblilərimizin beynəlxalq kimya olimpiadalarında uğurları da diqqətəlayiqdir. Yeni tədris ilində 52-ci Beynəlxalq Kimya Olimpiadası 2020-ci il iyunun 6-15 tarixlərində Türkiyənin İstanbul şəhərində keçiriləcək.

Son illərdə şagirdlərimizin uğur qazandıqları yarışlardan biri də biologiya fənni üzrə beynəlxalq olimpiadadır. Bu baxımdan növbəti XXXI Beynəlxalq Biologiya Olimpiadasının 2020-ci ilin 3-11 iyul tarixlərində Yaponiyanın Naqasaki şəhərində keçirilməsi nəzərdə tutulub. 1990-cı ildən start götürən bu olim-

piadada milli yarışların qalibləri və mükafatçıları olan şagirdlər iştirak edir.

Məktəblilərimizin son illərdə vətənə münəzəm olaraq medallarla qayıtdığı bilik yarışlarından biri də beynəlxalq fizika olimpiadasıdır. Növbəti tədris ilində 51-ci Beynəlxalq Fizika Olimpiadası 2020-ci il iyunun 18-26 tarixlərində Litvada, Vilyus şəhərində keçiriləcək. 1967-ci ildən təşkil olunan fizika olimpiadasında hər bir iştirakçı ölkə milli yarışların qaliblərindən ibarət 6 nəfərlik komanda ilə təmsil olunur.

Növbəti tədris ilində keçiriləcək informatika üzrə beynəlxalq olimpiadanın təqvimində də məlumdur. Gələcək il XXXII Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası 2020-ci il iyunun 19-26 tarixlərində Sinqapurda keçiriləcək.

Qeyd edək ki, bütün dünyada beynəlxalq səviyyəli fənn olimpiadaları gənclər arasında prestijli yarış növü hesab edilir. Burada əsas məqsəd yaradıcı qabiliyyətə və istedadla malik, yüksək düşüncə və məntiq, kreativlik, qarşıya qoyulan, çox vaxt

məktəb proqramından kənara çıxan problemin qeyri-standart həllini tapmaq bacarığına malik gənclərin üzə çıxarılmasıdır. Olimpiadalar, həmçinin yeniyetmələrdə elmə marağın artmasına, elmin sirlərinə daha dərinlənmələrinə xidmət edir və bu prosesi stimullaşdırır. Hazırda respublikamızda beynəlxalq olimpiadalarla hazırlıq mərkəzləri yaradılıb. Dövlətimizin təhsil siyasətində bu məsələlərə xüsusi diqqət yetirilməsi isə təqdirləyiqdir.

Beynəlxalq fənn olimpiadaları şagirdlərimizin istedad və qabiliyyətlərini aşkar etməklə yanaşı, həm də onların gələcək təhsil həyatları üçün uğurlu şansdır. Dünyanın ən nüfuzlu bilik yarışmalarında medal qazanan yetirmələrimiz Azərbaycan təhsilinin layiqli təmsilçiləri kimi dünyanın ən reytingli universitetlərinin tələbəsi olmaq imkanı qazanır. Növbəti tədris ilində də şagirdlərimizin öz uğurları ilə ictimaiyyətimizi sevindirəcəyinə ümid edirik.

MDU-nun Bakı filialının tələbələri ekskursiyada

M.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin (MDU) Bakı filialının tələbələri AMEA Yüksək Texnologiyalar Parkına (YT Park) elmi-təcrübə ekskursiyasına ediblər.

Öncə YT Parkın direktoru, yer elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Samir Məmmədov universitet heyətini qarşılayaraq onlara rəhbərlik etdiyi müəssisə haqqında ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında elmtutumlu istehsalın inkişafı, Azərbaycan istehsalı olan ixrac potensialı yüksək texnologiyaya məhsulların hazırlanması, eləcə də ölkə alimlərinin əldə etdiyi nəticələrin kommersiyalaşdırılması bu qurumun əsas məqsədlərindəndir.

Qonaqlar AMEA-nın təşəbbüsü ilə qurulan, beynəlxalq standartlara cavab verən, akkreditasiyadan keçmiş AMEA

Strateji Elmi Analitik Sınaq Mərkəzi (SEASM) ilə tanış olublar. Onlara laboratoriyaların imkanları, burada göstərilən xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, mərkəzdə quraşdırılmış cihazların qeyri-neft sektorunda, istehlak mallarında toksik elementlərin təyini, dərman preparatlarının hazırlıq prosesində, kənd təsərrüfatında və tibbi-eksperimentdə istifadəsi mümkündür.

Sonra universitet heyəti AMEA-nın Təcrübə-Sənaye Zavodu ilə tanış olub. Ziyarətçilərə zavodun əsas fəaliyyət istiqamətləri, burada istehsal olunan innovativ məhsullar barədə məlumat verilib.

Ziyarətçilər 130 illik tarixə malik "Millers Oils" şirkəti ilə AMEA-nın birgə təsis etdiyi "Millers Oils Azerbai-

jan" MMC-nin məhsulları və istehsal sahəsi ilə də tanış olublar. Müəllim və tələbə heyətinə burada istehsal olunan yağlar, istehsal prosesinin mərhələləri, müasir kompüter texnikası vasitəsilə bir mərkəzdən idarə olunan sistem, malların qablaşdırılması xətti barədə məlumat verilib. Qeyd edilib ki, "Millers Oils Azerbaijan" MMC dünya standartlarına cavab verən yüksək keyfiyyətli sürtkü yağlarının istehsalı ilə məşğuldur.

MDU-dan olan nümayəndələr sürtkü yağlarının istehsalı ilə məşğul olan hər iki müəssisənin istehsal prosesində bilavasitə iştirak edib. YT Parkda həyata keçirilən layihələr, buradakı maddi-texniki baza və müasir tələblərə cavab verən iş şəraiti ekskursiya iştirakçılarının böyük marağına səbəb olub, onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Peşə məktəblərinə qeydiyyat başlandı

Peşə təhsili almaq istəyən 11000 nəfər şəxsdən 8808 nəfəri tələbə adı qazanıb. Belə ki, avqustun 20-də 2019-2020-ci tədris ili üzrə dövlət peşə təhsili müəssisələrinə elektron qaydada sənəd qəbulu prosesi başa çatıb. Müraciət edənlər 145 ixtisas arasından özünə peşə seçib.

Avqustun 22-dən ixtisas seçməndən müvəffəqiyyətlə keçən şəxslərin qeydiyyatı başlayıb. Son avqustun 27-dək təhsil haqqında sənədin əslini, tibbi arayış, şəxsiyyət vəsiqəsinin surətini, 3x4 sm ölçüdə 4 ədəd fotosəkil, hərbi mükəlləfiyyət

barədə sənədi (hərbi mükəlləfiyyətlilər) qəbul olunduqları peşə təhsili müəssisəsinə təqdim etməlidirlər.

Xatırladaq ki, peşə təhsili müəssisələrinə qəbul prosesinin rahatlığını və şəffaflığını təmin etmək məqsədilə artıq dördüncü ildir ki, qəbul Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi ilə Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi ("ASAN xidmət") arasında əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilir. "ASAN xidmət" mərkəzlərinin fəaliyyət göstərmədiyi şəhər və

rayonlar üzrə vətəndaşlara müvafiq peşə təhsili müəssisələrində elektron qaydada qeydiyyat üçün şərait yaradılır. Peşə təhsili müəssisələrinə qəbul şəhadətnamə və ya attestat əsasında müvafiq fənlərin orta balı nəzərə alınmaqla müsabiqə yolu ilə həyata keçirilir. Bu il də peşə təhsili almaq istəyən vətəndaşlar harada qeydiyyatda olmağından və ya yaşamağından asılı olmayaraq, hətta istirahət etdiyi yerəndə belə, yaxınlığında olan "ASAN xidmət" mərkəzinə gələrək istədiyi təhsil müəssisəsinin ixtisaslarını seçib.

Bütün məzunları tələbə adını qazanan siniflər

Şakir CƏFƏROV

Təhsil sahəsində davamlı xarakter alan islahatlar, həyata keçirilən tədbirlər həm təhsil sisteminin yenilənməsinə, həm də təhsilin keyfiyyətinin yüksəlməsinə şərait yaradıb. Bu isə, ilk növbədə ali məktəblərə qəbul imtahanlarının nəticələrində özünü göstərir. Belə ki, orta ümumtəhsil məktəblərinin məzunlarının qəbul imtahanlarında göstərdikləri nəticələr ilbət yaxşılaşır. Bu ilin qəbul prosesində də ciddi nəticələrə imza atan məktəblər olub. Onların bir qisminin tarixində isə bir ilk qeydə alınmış-həmin məktəblərin bir sinfinin bütün məzunları tələbə adını qazanıblar. Bu qəbildən olan orta məktəblər sırasında paytaxt məktəbləri ilə yanaşı, bölgə məktəbləri də var. Bəs, qazanılan bu uğurun səbəbi nədir?

Bu məqsədlə Gəncə, Sumqayıt şəhərlərinin, Bərdə və Qubadlı rayonlarının yuxarıda qeyd etdiyimiz nailiyyəti ilə ölkə ictimaiyyətini heyrləndirən məktəbləri ilə əlaqə saxladığımız, eyni zamanda, yüksək nəticələr əldə edən şagirdlərin təəssüratlarını öyrəndik.

Bir məktəbin iki sinfi

2018-2019-cu tədris ilində Gəncə şəhər İ.Məmmədov adına 27 nömrəli məktəb-liseyin XI sinfini bitirən məzunlar qəbul imtahanlarında tam nəticə göstərmişlər. Belə ki, məktəbin XI¹ sinfinin 21 nəfər məzununun hər biri tələbə adını qazanaraq, respublikanın müxtəlif ali təhsil müəssisələrinə qəbul olub. Həmin məktəbin XI² sinfinin məzunu olan 20 nəfər də qəbul imtahanında tam nəticə əldə edib.

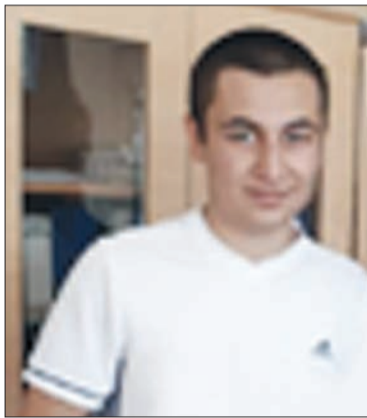
Paralel təhsil aldıkları sinif yoldaşlarından heç də geridə qalmayan məzunların hər biri tələbə adını qazanıb. İki sinfin məzunu olan şagirdlərdən 10-u 600 baldan yüksək nəticə göstərmiş. Həmin məzunlar həmçinin, fərqlənmə attestatına da layiq görülmüşlər.

Onlar bildirirlər ki, yaxşı nəticələrini sırf müəllimlərinin gərgin əməyinin nəticəsidir. XI¹ sinfinin məzunu - 664 bal toplayaraq Azərbaycan Tibb Universitetinin müalicə işi ixtisasına qəbul olan Həcər Hüseynova uşaqlıqdan arzusunda olduğu peşəni seçməyin sevincini belə bölüşdü: "Həkim olmaq sevgisini mənə müəllimlərim formalaşdırdı. Aşağı siniflərdən mənə "Sən yaxşı həkim olacaqsan" deyirdilər. Əlbəttə ki, burada valideynlərimin də dəstəyi danılmazdır. 11 il mən həkim olmaq üçün çalışdım. Ancaq təhsil aldığım müddətdə bütün fənləri yaxşı öyrənməyə, hərtərəfli biri olaraq formalaşmağa çalışdım. Bunun nəticəsidir ki, mən məktəbi də fərqlənmə attestatı ilə bitirdim".

Sağlam rəqabət ən böyük stimuldur

Sağlam rəqabət ən böyük stimuldur. Əgər ki, ətrafında rəqabət apara biləcəyin potensialı insanlar varsa... Bu fikrə söykənərək məktəb-liseyin XI² sinfinin məzunu Kamal Qədimov da yüksək nəticə göstərən, dünən üçün məzun, bu

Bu uğuru əldə edənlər sırasında paytaxt məktəbləri ilə yanaşı, bölgə məktəbləri də var

Kamal Qədimov

Dilarə Hüseynova

Məhəmməd Ağamalyev

Əli Ağamalyev

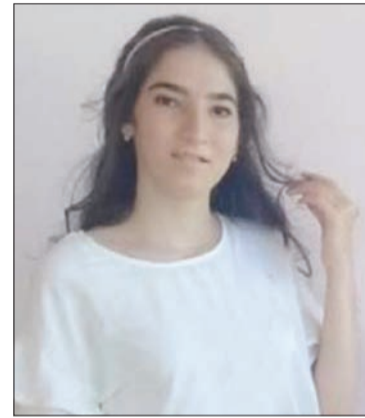
Jalə Əhmədova

Ləman Əlipaşayeva

Mətləb Əsədov

Aydan İldırımova

Bakıda bir məktəbin iki sinfi də bu uğura imza atıb

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin tabeliyindəki Məktəb-Lisey Kompleksinin 11 c və 11 b siniflərini bitirmiş bütün məzunlar ali məktəbə qəbul olub.

Belə ki, 11 c sinfini bitirən 23 məzunun hamısı 2018-2019-cu tədris ilində ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanlarında uğurla iştirak edərək tələbə adını qazanıb.

Məzunlardan 3 nəfəri 600-dən yuxarı, 8 nəfəri 500-600, 7 nəfəri isə 300-500 bal arası nəticə göstərmiş. Həmçinin, məzunlardan 3-ü Türkiyə, 1-i Rusiya, 1-i isə Amerikada təhsil almaq hüququ əldə edib.

Məktəb-Lisey Kompleksinin 11 b sinfini bitirən 24 məzun da ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanlarında yaxşı nəticə göstərərək tələbə adını qazanıb.

Məzunlardan 2 nəfəri 500-dən yuxarı, 19 nəfəri isə 200-500 bal arası nəticə göstərmiş. Bundan başqa, 2 məzun Türkiyədə, 1-i isə Rusiyada təhsillərini davam etdirəcək.

diklərini diqqətə çatdırıb. O, bildirib ki, humanitar təmayüllü sinifdə 27 şagird təhsil alıb. Şagirdlərin hamısı tələbə adını qazanaraq ali təhsil müəssisələrinə daxil olub.

46 məzun - 46 tələbə

Cari tədris ilində Sumqayıt şəhər Texniki və təbiət elmləri liseyini bitirən 46 məzun ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanında iştirak edərək tələbə adını qazanıb. Onlardan 25 -i 600 bal toplayıb.

Belə ki, 11-ci "a" sinfini 21 nəfər bitirib və hamısı ali məktəbə qəbul olub. Onlardan 16 məzunun balı 600-dən yuxarı olub.

Yüksək nəticə göstərən Tofiq Muxtasnov bildirib ki, bu uğuru qazanmaq üçün təhsil aldığı N.Gəncəvi adına Texniki və təbiət elmlər liseyinin tapşırıqlarını müntəzəm yerinə yetirib və beləliklə, 400 bal toplamağa nail olub.

Liseyde 11-ci "b" sinfini bitirən 25 məzundan 25-i də ali məktəbə qəbul olub. Onlardan 9-u 600-dən yuxarı bal toplayıb.

10 məzun Azərbaycan Tibb Universitetinə qəbul olub. Onların arasında özik qardaşlar - Məhəmməd Ağamalyev (694,3 bal) və Əli Ağamalyev (676 bal) da vardır.

Məhəmməd Ağamalyev vurğulayıb ki, qəbul imtahanlarında yüksək nəticə əldə etmək üçün 3 il yox, 11 il çalışmaq lazımdır: "Mən bu arzuma 1-ci sinifdən təhsil aldığım liseyin tələbkər və savadlı müəllim heyətinin sayəsində nail oldum".

Əli Ağamalyev isə deyir ki, uşaq yaşlarından tibb sahəsinə böyük marağı olub: "Şükürlər olsun ki, əziyyətimin bəhrəsini gördüm".

Sumqayıt şəhər Humanitar və təbiət-riyaziyyat təmayüllü "İstedad" liseyi tədris ilini hər il olduğu kimi, bu il də uğurlu nəticələrlə başa vurub. Liseyi 41 məzun qurtarıb. Məzunlardan bir nəfəri Türkiyə Respublikasında ən nüfuzlu tibb universitetlərindən birinə, 40 məzun isə Azərbaycandan əli məktəblərinə qəbul olub.

Uğurlu nəticələr əldə etmiş məzunlardan olan Cavid Babayev 655 bal toplayaraq Bakı Ali Neft Məktəbinin "Neft-qaz mühəndisliyi" ixtisasına qəbul olub. O, hələ "İstedad" liseyində oxuduğu müddətdə bir çox nailiyyətlərə imza atıb. IX, X, XI siniflərdə oxuyarkən "Sabahın alimləri" müsabiqəsində həmişə I, II, III yerləri tutub. Liseyde fəaliyyət göstərən "Şagird elmi cəmiyyəti"nin fəal üzvlərindən biri olub.

Fərid Kərimli 647 bal toplayaraq Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin "Maliyyə" ixtisasına (ingiliscə) qəbul olub. İstedad liseyində oxuduğu vaxtlarda "Sabahın alimləri" müsabiqəsində, fənn olimpiadalarının şəhər və respublika mərhələlərində iştirak edərək I, II, III yerləri qazanıb.

Digər yüksək nəticə əldə etmiş məzunlardan Səmayə Məmmədli qəbul imtahanında 615 balla Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin "Biznesin idarə edilməsi" ixtisasına (ingilis dilində), Aydan Tanrıverdiyeva 589, Fidan Ağazadə 617 bal toplayaraq Azərbaycan Tibb Universitetinin "Müalicə işi" ixtisasına daxil olublar.

50 məzunun hamısı ali məktəblərdə

Sumqayıt şəhər Təbiət Elmləri Təmayüllü Gimnaziyada 52 məzun olub. (11-ci "a" sinfində -27, 11-ci "b" sinfində -25). Onlardan 2 nəfəri Türkiyə ali məktəblərinə qəbul olunduqları üçün DİM-ə ərizə verməyib. İmtahan verən 50 məzunun hamısı ali məktəblərə qəbul olub. Onlardan 26-sı 600-dən yuxarı bal toplayıb. Builki məzunlardan 5 nəfəri qızıl, 1 nəfər isə gümüş medal alıb.

Nigar Nəcəfli I ixtisas qrupunda imtahan verərək 681 balla Bakı Ali Neft Məktəbinin "İnformasiya təhlükəsizliyi" ixtisasına qəbul olub. Proqramlaşdırma üzrə yaxşı mütəxəssis olmaq üçün ali məktəbi də əla qiymətlərlə başa vurub, xarici ölkələrin birində, xüsusən "Microsoft" şirkətində işləmək arzusundadır.

Jalə Əhmədova məktəbi qızıl medalla bitirib. 2017-ci ildə Respublika fənn olimpiadasının final mərhələsində Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə I yerə layiq görülmüşdür. 2018-ci ildə isə "Əlaçı" intellektual oyununun qalibi olub. II ixtisas qrupunda imtahan verərək 676,3 balla Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin "Maliyyə" fakültəsinə (ingiliscə) qəbul olub. Üçüncü kursdan universitetin ikili diplom layihəsinə qoşulub, təhsilini Fransada davam etdirmək, sonra Azərbaycana qayıdaraq dövlət orqanlarının birində çalışmaq arzusundadır.

Aytac Süleymanlı IV ixtisas qrupunda imtahan verərək 668 balla Azərbaycan Tibb Universitetinin "Müalicə işi" fakültəsinə qəbul olub. Arzusu yaxşı həkim olmaq, ürək-damar cərrahisi kimi xalqna xidmət etməkdir.

Ləman Əlipaşayeva məktəbi qızıl medalla bitirib. 2018-ci ildə "Heydər Əliyev-95" müsabiqəsində I, həmin ildə "Sabahın alimləri" Respublika müsabiqəsində III, "Ədəbiyyat biliciləri" müsabiqəsində isə III yerə layiq görülmüşdür. I ixtisas qrupunda imtahan verərək 652,2 balla Bakı Ali Neft Məktəbinin "Kimya mühəndisliyi" fakültəsinə qəbul olub. Ali məktəbi də əla qiymətlərlə bitirərək ABŞ-da magistr təhsili almaq və Azərbaycana qayıdaraq ixtisası üzrə mütəxəssis kimi işləmək arzusundadır.

Mətləb Əsədov məktəbi qızıl medalla bitirib. 2018-ci ildə Respublika fənn olimpiadasının final turunda Azərbaycan dili və ədəbiyyat fənni üzrə III, 2019-cu ildə isə II yerə layiq görülmüşdür. III ixtisas qrupunda imtahan verərək 649 balla Azərbaycan Diplomatik Akademiyasının "Hüquqşünaslıq" fakültəsinə qəbul olub. Arzusu ali məktəbi də əla qiymətlərlə bitirərək Çin Xalq Respublikasında magistr təhsili almaq və tanınmış mütəxəssis kimi fəaliyyət göstərməkdir.

34 məzunun bircə sevinci

Bu il Qubadlı rayon H.Quliyev adına Texniki fənlər təmayüllü Çaytumas məktəb-liseyin 34 məzununun hamısı ali məktəblərə sənəd verərək tələbə adını qazanıb. Məzunlardan 6-sı 500-600, 2-si 600-700 arası bal toplayıb. 26 məzunun orta bal göstəriciləri isə 300-500 bal intervalında olub.

Burada daha diqqət çəkən məqamlardan biri məzunların əksəriyyətinin arzu etdikləri ali məktəblərin müvafiq ixtisaslarına qəbul olmalarıdır.

Belə ki, 671 bal toplayaraq rəyonda ən yüksək nəticə qazanan Aydan İldırımova və 632 bal toplayan Sitarə Niyazova Bakı Dövlət Universitetinin riyaziyyat fakültəsinə qəbul olublar.

592 bal toplayan Nuriyyə Əhədovanın da arzusu reallaşmış, Bakı Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinin tələbəsi olub.

512 bal toplayan Ləçin Abbasov Hərbi Akademiyaya qəbul olmaqla istəyinə nail olub. Onun arzusu torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasında yaxından iştirak etməkdir.

Məzunlardan Fərid Abbaszadə, Şəfiqə Öməröva, Zeynəb Həziyeva, Nəzrin Oruczadə və Sevdə Səmədzadə də tələbə adını qazandıqlarına görə çox sevinirlər.

Empatiya və yaradıcı düşüncə

Gələcəyin insanı süni intellektlə rəqabətdə bu iki amil hesabına öndə olacaq

← Övvəli səh.1

Rüstəm QARAXANLI

Təhlükə tək fiziki əməyə münasibətdə deyil. Robotlar intellektual işin bir qismini də öz üzərlərinə götürəcəklər. "Bloomberg" informasiya agentliyində artıq 3 ildir hava və idman xəbərlərini, birja yeniliklərini robotlar yazır. "Reuters AI Tracer" də quraşdırılmış sistemə görə, süni intellekt toplanan məlumatların gerçək və ya feyk olduğunu müəyyən edə bilir. "Amazon" nun brend seçimlərini robotlar həyata keçirir. İsveçin aparıcı bankı - "Nordea Bank AB" 6 min işçisini ixtisara salıb robotlarla əvəzləməyi planlaşdırır.

Düzdür, indidən hansı sahələrin avtomatlaşdırılacağını tam dəqiqliklə proqnozlaşdırmaq asan iş deyil. Ancaq bilirik ki, istənilən bacarığın əsasında standart hərəkətlər durur, onları isə avtomatlaşdırmaq ən asan işlərdən biridir. Başqa sözlə, yeni avtomatlaşdırmaq mümkündür, avtomatlaşdırılacaq. Ro-

botlar insanları əvəzləyəcək, iqtisadiyyatda böyük işsiz kütləsi peyda olacaq.

Hansı işin "qulp"undan yapışaq?

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, təhsilin başlıca sifarişçisi iqtisadiyyat olub. İqtisadiyyat onun aparıcı qüvvəsi olan insanla "vidalaşmış" işi robotlara etibar etməkdə qərarlıdır. Belə bir vəziyyətdə insanın işsiz qalmaması və rəqabətə tab gətirməsi çox vacibdir. Nə etməli? Yeni nəslin hansı istiqamətdə təhsil almağa yönəlməli?

1. Proqramlaşdırma. Yaxın gələcəkdə insan üçün ən vacib iş proqramlaşdırma bacarıqlarına yönəlmək olacaq. Özü də tək iş üçün yox - proqramlaşdırmasız adi məişətdə də keçinmək mümkün olmayacaq. İnanmırsınız? Evinizə göz gəzdirin: mənzildə "səyahət" edən tozсорan, smartfon vasitəsilə işə düşən elektrik çaydanlar. "Əşyalar interneti" inkişaf etdikcə, "ev robotları" nızın sayı da artacaq.

İnanmayacaqsınız, ancaq bu yaxınlarda elə ağıllı soyuducular və ayaqqabılar dövrüyyəyə buraxılacaq ki, birlikdə sizin çəkinizə nəzarət edəcəklər. Ayaqqabı soyuducuya insanların ağırlığı barədə məlumat "ötürəcək", o da öz növbəsində qapısını üzümüzə yalnız dietik məhsullar üçün açacaq. Ac qalan, getsin restorana!

tənilən nöqtəsindən bu qədər informasiyanı öldə edə bilmək imkanlarına malik olacaq. Bu, nə deməkdir? İlk növbədə beyinlərin "azadlığı". Bilmək istəyirsiniz filandağın hündürlüyü nə qədərdir? Bununı əzbərləyib beyni yükləməyə nə ehtiyac var? Sualı atarışa daxil et, cavabı gəlsin!

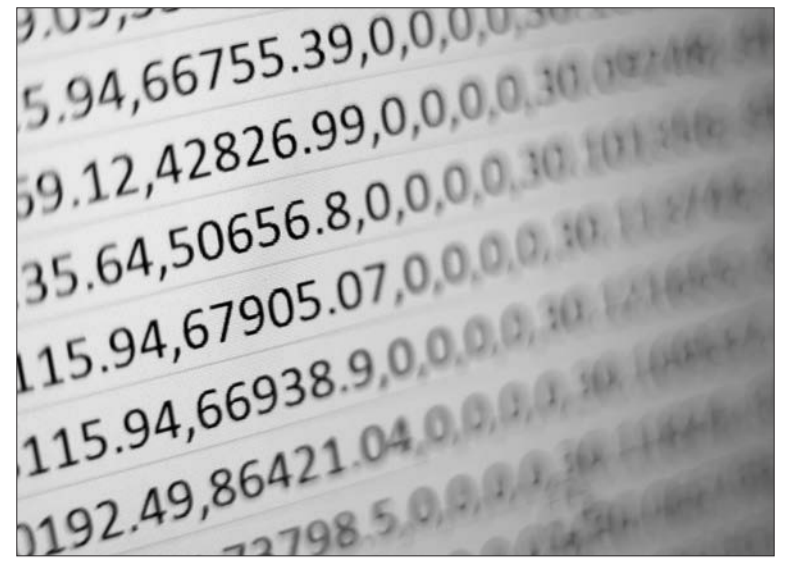
Bununla belə, informasiya ilə

Empatiya və yaradıcılıq robotlara yad amillərdir. Məhz buna görə də gələcəkdə rəqabətə dözümlü olmaq üçün bu iki cəhəti xüsusilə inkişaf etdirmək lazımdır. Kütləvi robotlaşma fonunda insan iştirakı ilə kommunikasiya qurmaq, ünsiyyətdə olmaq münasibətlərinin qurulması prosesində professional mühit tərəfindən çox ciddi qiymətləndiriləcək.

2. Tənqidi düşüncə. Dünyada böyük miqdarda informasiya saxlanılır. IDC-nin hesablamalarına görə, 2010-cu ildə bu məlumatın həcmi 1 zettabayt olub. 2020-ci ildə bu göstərici 44 zettabayta bərabər olacaq. "Experian" da düşünür ki, 2025-ci ildə söhbət 163 zettabaytdan gedəcək. Ən maraqlısı isə budur ki, insan planetimizin is-

işləməyi, hansı məlumatın vacib və ikinci dərəcəli olduğunu ayırmağı bacarmaq lazımdır. Hər görülməyə və eşidilməyə etibar etmək olmaz, informasiyaya və onun mənbəyinə tənqidi yanaşmaq çox vacibdir.

3. Yüngül bacarıqlar. XXI əsrin keyslərində proqramlaşdırma lazımlı olan cəhətlər sırasında yalnız üçüncü yeri tutur. Təsəvvür edirsiz-

niz? Ətrafımız avtomatlaşır, robotlar işimizi əlimizdən alır, proqramlaşdırma isə bizə lazım olanlardan yalnız üçüncüdür! Bəs ən vacib olanı nədir? Soft-bacarıqlar! Yəni yüngül bacarıqlar. "Yüngül" o mənada ki, daha çox humanitar və idarəetmə xarakterli bacarıqlardan söhbət gedir. Fikir verin: xarizma və ətrafında səninlə eyni düşünən insanları toplamaq bacarığı. Unutmayın: təkbəşinə kompüter arxasında oturan şəxs nadir hallarda uğurlu məhsul yarada bilər. Bunun üçün bacarıqlı komandaya ehtiyac var. Onu toplamaq isə hər kəsin işi deyil. Tək toplamaq deyil, komandanı arxanıza inandırmaq apara da bilməlisən!

Bu gün bizə ən lazım olan cəhətlər **emosional intellekt** və **empatiya**dır. Empatiya effektiv kommunikasiya qurmaq, özünü və ətrafını aydın şəkildə anlamaq bacarığıdır. Güzəştə gedə bilməlisən, höyəcanlanmağı bacarmalısan, ümumi məqsəd və amalı qərəzdən

üstün tutmalısən. Empatiya ilə yanaşı, yaradıcı düşüncəni də qeyd etməliyik. Elmi və idarəçilik yaradıcılığı insanın dünyaya bəxş etdiyi tövələrdir. Robotlar çox işi bacara bilərlər, ancaq innovasiyalar sifətinə insana məxsus fəaliyyət sahəsidir.

Yaradıcı düşüncəni hər bir insanda inkişaf etdirmək mümkündür. Bu baxımdan, gələcək üçün çox vacibdir ki, həm təhsil, həm də iş prosesində maksimum yaradıcılıq olsun, insan dünyaya, yeniliklərə uyğunlaşmağa qorxmasın. Empatiya və yaradıcılıq robotlara yad amillərdir. Məhz buna görə də gələcəkdə rəqabətə dözümlü olmaq üçün bu iki cəhəti xüsusilə inkişaf etdirmək lazımdır. Kütləvi robotlaşma fonunda insan iştirakı ilə kommunikasiya qurmaq, ünsiyyətdə olmaq münasibətlərinin qurulması prosesində professional mühit tərəfindən çox ciddi qiymətləndiriləcək. İnkişaf etmiş empatiyalı və güclü yaradıcılığa malik insanlar hər zaman öndə olacaqlar.

STEM və STEM əsaslı dərslərin planlaşdırılması

← Övvəli səh.1

Aynurə ORUCOVA,

Gəncə şəhər M.Füzuli adına 22 nömrəli tam orta məktəbin biologiya müəllimi, "STEM müəllimləri" respublika müsabiqəsinin qalibi

* STEM-in praktikiyi problemlər üzərində öyrənmə xüsusiyyəti fənlərarası və tətbiqi yanaşmadır. Bu yanaşma şagirdlərə mühəndislik bacarıqları öyrədərk, onların real həyatda problemlərin həlli zamanı tətbiqini aşılayır.

* STEM fənləri şagirdlərə hansı peşəni seçmələrindən asılı olmayaraq onları həyata hazırlayır. Bu fənlər şagirdlərə rastlaşa biləcəkləri çətinliklərin həlli üçün lazım olan tənqidi düşüncə və problem həlli vərdişlərini öyrədir.

Texnologiyaları öyrənmə və vərdiş etmə müəllimlərdən müəyyən müddət və zəhmət tələb etsə də, şagirdlərin nəticələrinə müsbət təsir göstərir. Şagirdlərinin ruhlandırmaq, imkanlar, şərait yaratmaq, həvalə etmək müəllimin peşə borucudur. Müasir müəllimin tətbiqi etdiyi təlim texnologiyaları şagirdə tənqidi düşüncə, yaradıcı yanaşma, çevik uyğunlaşma və s. kimi imkanlar qazandırır. Bu isə şagirdlərdə problemi həlləmə, özünü idarəetmə və liderlik kimi vərdişlərinin formalaşmasına təkan verir.

Beləliklə, səriştəli və müasir müəllim şagirdində növbəti məktəbdə, gələcək həyatında uğurlar qazanmaq üçün vərdişlər yaratmış olur. STEM fəaliyyətləri fənlərarası inteqrasiya yaratmaq üçün dərslərin təlim nəticələrindən asılı olmadan, hər bir şagirdə fərdi yanaşma üçün əlverişli imkanlar təmin edir, kəşflərə hazırlayır, özünəinam formalaşdırır. STEM fəaliyyətləri düzgün qurulduqda şagirdlər təlim prosesinə fəal olaraq cəlb edilir. STEM əsaslı təlim alan şagird dərək edir ki, insanlar tərəfindən icad edilmiş bütün alətlər texnologiyadır və bu alətlər bizim həyatımızın sadələşdirilməsi üçün lazımdır. Bu düşüncə şagirdləri qurmağa, yaratmağa, icad etməyə təşviq edir.

Nümunə: STEM məzmunlu sadə dərslər forması

Mövzu: Hərəkətli çənə
Sınıf: VI

Bu təlimin üstünlüyü şagirdlərin mövzuya dair bilik və məlumat almazdan öncə araşdırıcı fəaliyyətə başlamasıdır

Məqsəd: İnsan orqanizmindəki "unikal mühəndislik quruluşu" nun funksiyaları, hərəkəti və s. ilə şagirdlərin tanış edilməsi

İnteqrasiya: fizika, həyat bilgisi, kimya, ekologiya, texnologiya

Ləvazimatlar: qapağı açılıb-qapanan karton qutu, A4 qalın rəngli vatman kağızı, kərandəş, xətkəş, qayçı, kərandəş-yapışqan, silikon yapışdırıcı, su spreyi, peçenyə, təbii şirə, 3 ədəd şirə çöpü, plastik stəkanlar

Təlim üsulu: mühəndislik-dizayn əsaslı öyrənmə, rollu oyun

Təlim forması: kiçik qruplarla iş

Dərslərin gedişi:

Şagirdləri fəaliyyətə cəlb edəcək və maraqlandıracaq təşviqedicə və yönləndirici suallar verilir:

- Orqanizmində başqa hansı üzvlük qidanı xırdalayır mədəyə yönləndirir?
- Çənə və dişlərin funksiyasını həmişə ələ etibar etmək istərdinizmi?
- Çənmə prosesi və vaxtı həzm üçün niyə əhəmiyyətlidir?
- Şagirdlərin cavablarını müəllim tərəfindən dinlənilir, sadə suallarla ümumi məqsəddə doğru yönləndirilir.

Qrup işi: təlimatla uyğun və ya qrupun öz istəyi ilə hərəkətli çənə maketi hazırlanır.

Karton qutudan hərəkətli çənələrin hazırlanması:

- qutunun üzünə çənə formasının şəkli çəkilir və kəsilir;
- kəsilmiş hissələr bir-birlərinə silikon yapışdırıcı ilə bərkidilir;
- kəsilmiş kartonların üzünə ağ A4 kağızı yapışdırılır və üzünə diş şəkli çəkilir;
- çəkilmiş diş şəkllərinə forma verilərək maketin kənarlarına yapışdırılır;
- rəngli vatman kağız da maketin ölçüsündə kərandəşlə damaq şəkli çəkilir və qayçı ilə səlqiqli şəkildə kəsilir;
- kəsilmiş rəngli kağız maketə həm daxili, həm də xarici tərəfdən ağız boşluğunun çevrəsi boyunca silikon yapışqan vasitəsilə yapışdırılır.
- Şagirdlər qrup işini icra edən zaman paralel olaraq müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir.
- Fənlərarası inteqrasiya məqsədilə müəllim şagirdlərlə iş zamanı aşağıdakı məqamları diqqətdə saxlayır:

- ölçmələrin dəqiq aparılması və əhəmiyyəti;
- xətkəş ölçü alətidir;
- təhlükəsizlik və ehtiyat tədbirləri (qayçı və silikon yapışqandan istifadə ilə bağlı) barədə silikon yapışqanla işləmə qaydaları;
- karton qutu təkrar emal kağızlarından əldə olunan məhsuldur;
- qənaət anlayışı (istifadə etdikləri A4 kağız, vatman, kartondan qənaətli istifadə) barədə;
- simmetriya anlayışı (kəsilən fiqurların simmetriyalarına diqqət edilməli);
- "Simmetriya gözəllikdir" fikrinə münasibətlərin soruşulması və s.
- insanın normal şəraitdə yaşaması üçün hansı təbii ehtiyaclarının olması;
- düzgün gün rejiminin insana təsiri;
- həzm fermentlərinin kimyəvi tərkibi necə olmalıdır?
- qidanın sorulması prosesi və s.

STEM əsaslı təlimin üstünlüyü şagirdlərin dərse, mövzuya dair bilik və informasiya almazdan öncə araşdırıcı fəaliyyətə başlamasıdır. Yəni, "Hərəkətli çənə" maketini quran və hərəkət etdirməyi bacaran şagirdi bunun səbəbləri də mütləq maraqlandıracaqdır.

Təhsildə STEM

Mövzunun mənimsənilməsində rollu oyundan istifadə oluna bilər, şagirdlər ardıcıl olaraq:

- Qidamı hazırlanmış maketdə xırdalayır;
- Qidamı qida borusu ilə dalğavari hərəkət etdirir;
- Mədədə həzmin xırdalanmasını nümayiş etdirir;
- Nazik bağırsaqda qidanın sorulması simulyasiya olunur;
- Mədə şirəsinin fermentlərinin ifraz olunması simulyasiya olunur.

Qeyd: Şagirdlər "Hərəkətli çənə" modelini sınadığı zaman müəllim şəxsiz olur. Şagirdlər öz sevinc və təəccüblərini bir-biri ilə paylaşirlar. Onlar təbii olaraq, aralarında öz müşahidələri barədə müzakirə aparmağa başlayirlar. Bu vaxt müəllim sinifdən soruşur:

- Maraqlıdır, hazırladığınız "Hərəkətli çənə" hansı funksiyaları yerinə yetirir?
- Şagirdlərə öz fikirlərini bildirməyə şərait yaradılır. Deyilən fikirlər ümumiləşdirilir və nəticə çıxarılır:
- Hazırlanmış maket həzm orqanı olan ağız boşluğunu təsəvvür etdirir. Şagirdlər maketi hərəkət etdirərk qidanın ağız boşluğunda xırdalandığını, daha sonra udularaq qida borusuna düşməsinə, qida borusunun dalğavari hərəkətlə qidamı mədəyə ötürməsinə, mədədə artıq kimyəvi parçalanmanın baş verməsinə, fermentləri, nazik bağırsaqda qidanın necə sorulmasını və daha sonra həzm olunmamış qida qalıqlarının xaric olunmasını rollu oyunlarla nümayiş etdirin.

Aydın ki, müəllim sinfin yaş xüsusiyyətlərini və qavrama səviyyəsini nəzərə alaraq izahını sadələşdirir və ya əksinə, əlavələr (həzm orqanları, qidanın çeynənilməsi, parçalanması, sorulması və s.) edə bilər.

Ev tapşırığı: "Müxtəlif vəziyyətlərdə düzgün qidalanma texnikaları" mövzusunda esse yazmaq.

STEM-in əsas məqsədi şagirdlərdə «4K» bacarıqlarını formalaşdırır

Təhsildə keyfiyyət müəllimlərdən başlayır

Müəllimlərin işə qəbulu üzrə daha bir müsabiqəyə yekun vurulur

← Əvvəlki səh.1

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

Əksəriyyəti müsabiqənin test mərhələsində müəllim olmaq üçün müəyyən edilmiş keçərli balı toplayıb. Buna baxmayaraq, peşəkarların iti nəzərlərindən, suallarından da keçməlidirlər. Zarafət deyil. Onlar növbəti tədris ilindən siniflərə girib dəcəl, ipə-sapa yatmaz, bəzən diqqətsiz, bəzən köntöy uşaqlarla tam 45 dəqiqə baş-başa qalacaq, şagirdlərinin qurduğu "tələlər"dən məharətlə yayımlı, sınaqlarından peşəkarlıqla çıxmalı olacaqlar. Odur ki, müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin sonuncu - müsahibə mərhələsinə buraxılan 3728 nəfər namizəd son süzgecdən keçir.

Namizədlər müsahibədə: içəridə onları nə gözləyir?

Leyla Həsənova bir azdan müsahibə komissiyasının qarşısına çıxacaq. Gənc də deyil, təcrübəsiz də. Ancaq "Həyəcan həmişə var", - deyir. İbtidai sinif müəllimliyini üzrə təcrübəsi çoxdur, düz 22 il. Test imtahanlarında 48 bal toplayaraq 151 nömrəli tam orta məktəbdə daimi əsaslarla işini davam etdirəcək: "Artıq bir neçə dəfə test imtahanlarında iştirak etmişəm. Hər il imtahanların təşkilinin daha da təkmilləşdiyini şahidi oluram. Bu il, xüsusən, suallarda da, təşkilatçılıqda da yaxşılaşmağa doğru fərq hiss etdim. Biz müəllimlər imtahan verə-verə təkmilləşdiyimiz kimi, təşkilatçılar da ildən-ilə işini yaxşılaşdırır".

L.Həsənova içəridə onu nə gözlədiyini bilir. Bir azdan qarşısında oturacağı müsahibə komissiyasının üzvləri ixtisası da daxil olmaqla, bir çox məsələ ilə bağlı onun fikrini soruşacaq, hansı istiqamətdə yüksək bilik və bacarıqlara sahib olduğunu araşdıracaq, bu və başqa suallarla psixoloji durumu və ümumi dünyagörüşünə dair özlərində rəy formalaşdırmağa çalışacaqlar. Leyla xanım deyir ki, növbəti suallara cavab verməyə, elə ixtisası üzrə əvvəlcədən elan olunmuş mövzunu da "açıq dərslər" formatında müsahibə komissiyasına təqdim etməyə hazırdır.

Məlumat üçün qeyd edək ki, L.Həsənovanın barəsində danışdığı "açıq dərslər" mövzusu proqram təminatı tərəfindən təsadüfi seçim əsasında müəyyən edilir.

"Xəbərləri çox izləyin"

Görəsən, müsahibədən çıxanlar nə düşünür?

İradə Qəhrəmanova tədrisi başqa dildə aparılan siniflərdə dərs deyir. İbtidai sinif müəllimləri üçün keçirilən test imtahanında 48 bal toplayıb. Dediynə görə, komissiya üzvlərinin də ona ünvanladığı sualları cavablandırır. Suallar ona çətin gəlməyib. Özünü R.Əhmədov adına 203 nömrəli tam orta məktəbdə işləmək üçün hazır hesab edir.

Bu mərhələni uğurla başa vuran daha bir namizəd, Təhmin Talıbzadə komissiya üzvlərinin rəftarından razı qalıb: "Bütün mərhələlərdə şəffaflyq var. Lakin işə qəbul üzrə müsahibələrin müsahibə mərhələləri ilə bağlı fikirlər birmənalı deyil. Üstəlik, burada peşəkarlarla qarşı-qarşıya oturub onlara metodikadan, ya da ixtisasdan doğru bildiyini danışmaq da asan deyil. Mənim üçün sevindiricidir ki, müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin müsahibə mərhələsində də, əvvəlki mərhələlərdə olduğu kimi, ədalətlik təmin olunub".

Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi olmaq istəyən Təhmin Talıbzadə dünyagörüşü ilə bağlı suallardan üzünə çıxıb: "Adət-ənənələrimiz, dövlətçiliyimiz, milli irsimizlə bağlı suallar verdilər. Verilən sualların hamısını cavablandırdım".

Astara rayonunun Sim kənd məktəbinin müəllimi T.Talıbzadə bundan sonra Ovala kəndində dərs aparacaq: "İxtisas və metodika ilə bağlı sualları cavablandırmaq da mənim üçün çətin olmadı. Test mərhələsində 51 bal topladım. Bir il idi Sim kəndində müvəqqəti müqavilə ilə dərs aparırdım. Dərs barədə həm nəzəri biliyim, həm də təcrübəm var. Hətta yaxşı müəllim kimi "Fəxri fərman"la təltif olunmuşam".

Talıbzadə müəllim olmaq istəyənlərə məsləhət də verir: "Hansısa kursa getməyə ehtiyac yoxdu. Hər kəs bu müsabiqəyə özü hazırlaşsın. Məsələtim odur ki, xə-

bər proqramlarını izləməyə üstünlük versinlər. Bu, onların məlumatlılığını artırır".

"Müəllimlərimə baxıb müəllim olmağı arzuladım, onların sayəsində də müəllim oldum"

Ziya Fətullayevi müəllimliyə təbiətindəki şairlik sövq edib: "Orta məktəbdən poeziyaya həvəsim var. Özüm də yazıram. Müəllimiyə işə məni müəllimlərim sövq etdi. İbtidai sinif müəllimim mənə çox böyük dəstək verdi. Müəllimlərimin sayəsində müəllim olmağı arzuladım, elə onların sayəsində də müəllim oldum".

Naxçıvan Universitetinin məzunu 53 balla Lənkəranın Tatova

kil olunur. Sərt, aqressiv münasibət göstərsək, namizədlərdə çaşqınlıq yaranar. Biz namizədlərin bütün bacarıqlarını üzə çıxarmağa, hər birini düzgün qiymətləndirməyə çalışırıq".

S.Əhmədovun fikrincə, namizədlər bu il daha hazırlıqdırlar: "İstər psixoloji cəhətdən, istərsə də ixtisası üzrə namizədlər çox hazırlıqlı gəlirlər".

"Məktəblərdə əsl müəllimləri görmək istəyirik"

Lerik rayonunun Bilnə kənd sakinisi Elvin Həmidov ibtidai sinif müəllimliyini ixtisası üzrə təhsil alıb. 2017-ci ildə Pedaqoji Kollecin məzunu olan namizəd test mərhələ-

əsas məqsədimiz kişi, ya da qadın olmağından asılı olmayaraq, məktəblərdə əsl müəllimləri görməkdir. Namizədlər arasında kişilərin sayına gəlincə, Lənkəran, Lerik kimi rayonlardan müəllimiyə kişi namizədlərin sayı çoxdur".

Komissiya üzvləri, 114 nömrəli məktəbin ibtidai sinif müəllimi Elvira Nurullayeva və Çilov adında məktəb psixoloqu olan Şükran Dədəyevin fikrincə, müəllim olmaq üçün qadınlar daha yaradıcı, daha həvəslidirlər: "Müəllimlik qadınlara təbiətdədir".

"Bir" könüllü yetər

Müsabiqənin test və müsahibə mərhələlərində ən çox könüllülərin fəaliyyəti nəzərə çarpır. Müsahibə mərhələsində "Bir" Tələbə-Könüllünün 25 könüllüsü iştirak edir. Namizədlərin hiss və həyəcanını ən yaxın şahidləri də məhz onlardır. Gənc könüllülər üzrlərinə düşən məsuliyyətli vəzifənin öhdəsindən layiqincə gəlirlər.

Hər gün 800-ə yaxın namizəd müsahibədən keçir

Bir sözlə, 700-dən artıq müəllim də bu gün müsahibədən keçəcək. Təhsil İşçilərinin Peşəkar İnkişafı İnstitutu nəzdində İnsan Resursları Mərkəzinin rəhbəri Murad Camalzadə "Azərbaycan müəllimi" qəzetinə açıqlamasında bildirib ki, avqustun 19-dan başlanan prosesdə hər gün 800-ə yaxın namizəd müsahibədən keçib. Məsələn, müsahibənin başladığı ilk gün prosesə Azərbaycan dili, informatika və ingilis dili müəllimi olmaq istəyən 690 nəfər qatılıb. İkinci gün Azərbaycan dili və ədəbiyyat, ibtidai sinif və rus dili müəllimi olmaq istəyən 750 namizəd müsahibə mərhələsində iştirak edib. Müsahibələrin üçüncü günü kimya, musiqi, riyaziyyat, rus dili və ədəbiyyat müəllimi olmaq istəyən 641, dünən isə coğrafiya, fizika, fiziki tərbiyə və tarix müəllimi olmaq istəyən 657 namizəd sınağa çəkilib. Bu gün də müsahibələr davam edəcək və biologiya, fransız dili, texnologiya, təsviri incəsənət müəllimi olacaq 736 nəfərin müsahibəyə qatılacağı gözlənilir.

7000 iş yerindən yarısı boş qaldı

Beləliklə, 7000-dən artıq müəllimlik yeri uğrunda mübarizə başa çatır. Həmin yerlərdən 3728-nin sahibi bəllidir. Müsabiqənin sonunda 3500-ə yaxın yer boş qaldı. M.Camalzadə deyir ki, müsabiqə yekunlaşsa da, boş qalan və ya sonradan yaranacaq yerlərə müəllimlərin müddətli müqavilə ilə işə qəbulu davam edəcək.

Xatırladaq ki, bu il 54687 namizəd müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqədə iştirak üçün müraciət etmişdi. Test imtahanlarına onlardan 48204 nəfəri dəvət olundu. Amma həmin mərhələyə 41288 namizəd qatıldı. Növbəti - vakansiya seçimi mərhələsində iştirak edən 23609 namizəddən 14003 nəfər elektron oriyasiya təsdiqlədiyindən müsahibələrə dəvət olunanlar da onların arasından seçildi.

Bu il müsabiqədə musiqi, təsviri incəsənət fənləri üzrə həvəsləndirmə tədbirləri təbiiq olunan ümumi təhsil müəssisələrinə keçid balı 42, fiziki tərbiyə fəni üzrə həvəsləndirmə tədbirləri təbiiq olunan ümumi təhsil müəssisələrinə keçid balı 30, həvəsləndirmə tədbirləri təbiiq olunmayan ümumi təhsil müəssisələrinə keçid balı 42, fiziki tərbiyə fəni üzrə həvəsləndirmə tədbirləri təbiiq olunan ümumi təhsil müəssisələrinə keçid balı 36, həvəsləndirmə tədbirləri təbiiq olunmayan ümumi təhsil müəssisələrinə keçid balı 36, həvəsləndirmə tədbirləri təbiiq olunan ümumi təhsil müəssisələrinə keçid balı 36, həvəsləndirmə tədbirləri təbiiq olunmayan ümumi təhsil müəssisələrinə keçid balı 48 müəyyən edilmişdi.

3-5 ilə sığmayacaq böyük fərq

Beləliklə, daha bir müsabiqə yekunlaşdı. Artıq 5 il əvvəlki Azərbaycan məktəbi ilə bugünkü təhsil müəssisələri arasında 3-5 ilə sığmayacaq qədər böyük fərq var. Bu illər ərzində müəllimlərin işə qəbulu qaydaları şəffaflyq və obyektivlik baxımından əhəmiyyətli şəkildə təkmilləşdirildi. Bu da özünü məktəblərdə göstərdi. 20 mindən çox gənc müəllimin işə qəbul olunması öz nəticəsini verdi. Bu gün birmənalı olaraq hər kəs qəbul edir ki, son 5 ildə məktəblərin müəllim tərkibi keyfiyyət baxımından yaxşılaşıb.

Şagirdlər Nəsimi irsini öyrənərkən

Qərənfil DÜNYAMINQIZI,
Əməkdar jurnalist

Azərbaycan xalqının çoxəsrlik zəngin ənənələrə malik bədii və fəlsəfi fikir tarixində dərin iz buraxmış dahi mütəfəkkirlər və söz adamları çoxdur. Onlardan biri də Şərq dünyasının mədəniyyət tarixində özünəməxsus yeri olan İmadəddin Nəsimidir. Ölkəmizdə şairin irsinə hər zaman böyük ehtiramla yanaşılıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə şair və yazıçıların, ümumiyyətlə, görkəmli sənətkarların silsilə yubiley tədbirləri keçirilib. Təsədüfi deyildir ki, 1973-cü ildə məhz Ulü Öndərin təşəbbüsü ilə şairin anadan olmasının 600 illiyi UNESCO-nun tədbirləri siyahısına salınıb və beynəlxalq miqyasda qeyd edilir.

Bu il də bir neçə söz, sənət dahilərimizin anadan olmasının yubiley ili kimi diqqətdə saxlanılır. O cümlədən, Azərbaycanın böyük şairi, mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin anadan olmasının 650 ili tamam olur. Bu münasibətlə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev müvafiq sərəncamlar imzalayıb. 2019-cu il “Nəsimi ili” elan edilib, böyük şairin 650 illik yubileyi Azərbaycan Respublikasında dövlət səviyyəsində qeyd olunur.

İlin əvvəlindən ölkəmizdə elm, təhsil, mədəniyyət, maarif ocaqlarında bədii söz sənətinin son dərəcə qiymətli incilərinin yaratmış Nəsimi irsi mütəfəkkirin adına layiq qeyd edilir. Dahi şairin yaradıcılığı Xocavənd rayonunun Nərimanlı kənd orta məktəbinin müəllimləri tərəfindən də yüksək səviyyədə dərslərdə və əlavə təlimlərdə şagirdlərə öyrədilir. Bu tədbirlərin

keçirilməsində məktəbin direktoru Aidə Zülfüqarovanın və kollektivin əməyini xüsusi vurğulamaq lazımdır. Ümumiyyətlə, məktəbdə mütəmadi olaraq elm, təhsil, maarif, dahi söz, sənət xadimlərinin yaradıcılığı yüksək səviyyədə qeyd edilir.

Bu il məktəbdə Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində ana dilində yaranan fəlsəfi qəzəlin banisi olan Nəsiminin 650 illik yubileyini qeyd etmək üçün müxtəlif yönümlü tədbirlər, yaradıcılıq gecələri keçirilib. Təbii ki, bütün bunlar möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının məlum sərəncamından irəli gəlir.

Növbəti dərslərdən birində məktəbin şagirdləri dil-ədəbiyyat müəllimi Nahidə Seyidovanın təklifi ilə şairin şeirlərindən və qəzəllərindən ibarət kiçik tamaşalar hazırlayaraq yük-

sək səviyyədə ifa etdilər. Dahi mütəfəkkirin həyatına həsr edilmiş səhnə qonaqlar tərəfindən alqışlarla qarşılandı. Nəsimi dövrünün əksər elmlərini çox gözəl bildiyi üçün onu sözün zirvəsinə ucaldan amillərdən biri də yaradıcılığında fəlsəfi, ictimai-siyasi fikirlərin yer almışdır. Ona görə də bütün yaradıcılığı boyu insanlarda mənəvi-əxlaqi dəyərləri təbliğ edir və onları tərbiyələndirməyə çalışırdı. Səhnədə də bu fikirlər bir daha şagirdlərə təlqin edilirdi. Həm şeirləri və qəzəlləri, həm də səhnəcikdə Nəsimi obrazını Müzəffər İsgəndərov, Nadir şah obrazını Malik Nadirov, digər obrazları isə Diləzər Fətəliyeva, Amin Qurbanov, Zülfüyye İbrahimli və Murad Seyidzadə ifa etdilər. Şagirdlərin Nəsimi irsinə aid rəngarəng çıxışları dərslərin maraqlı keçməsinə imkan verdi.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktorun müavini

Sarvan İbrahimov 538-21-55

Mühasibatlıq

539-67-74

Reklam və elanlar

539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə gününə çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 saylı “Mətbuat şöbəsi”

Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881

M/h: AZ 03 NABZ 013501000000002944

S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 6440, Sifariş 2798

Məsul nəvbətçi: Ş.Cəfərov

“Yeni kitablar” mövzusunda sərgi

AMEA Naxçıvan Bölməsində “Yeni kitablar” başlığı altında sərgi təşkil edilib. Sərgidə bu il nəşr olunan “Naxçıvantərəpədə 2018-ci ilin arxeoloji tədqiqatları”, “İbtidai bitkilərin sistematikası”, “Ədəbiyyatşünaslıq və ədəbiyyatşünaslar”, “Ordubad rayonunun tunc və ilk dəmir dövrü arxeoloji abidələri”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasında istedadlı uşaqların inkişafı”, “Azərbaycan dilinin Naxçıvan qrupu şivələrinin Güney Azərbaycan və Şərqi Anadolu şivələri ilə fonetik və leksik müqayisəsi”, “Folklor və dövlətçilik düşüncəsi”, “Nemətullah Naxçıvani: taleyi və sənəti”, “İnancların poetikası” və s. əsərlər yer alıb.

Həmçinin, sərgidə Naxçıvan yazıçıları, Naxçıvanın xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri, arıçılıq ənənələri, Naxçıvan şəhərinin epigrafik abidələri ilə bağlı kitablar da nümayiş olunur.

Sərgi ayın sonuna kimi davam edəcək.

“Sevinc” kuboku uğrunda mini futbol turniri başa çatıb

Gəncədə 2008-2010-cu il təvəllüdü futbolçular arasında keçirilən mini futbol üzrə məhəllələrarası “Sevinc” kubokunun “Dəri” top mükafatı uğrunda şəhər birinciliyi başa çatıb.

Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, gərgin keçən final qarşılaşmasında “Gəncə” komandası “Qarabağ-1” üzərində 5:2 hesablı qələbə qazanıb.

Yarıda 160-a yaxın idmançı iştirak edib. “Sevinc” kubokunun “Dəri” top mükafatı uğrunda keçirilmiş mini futbol üzrə Gəncə şəhər birinciliyində “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin 1 nömrəli Uşaq-Gənclər İdman Şahmat Məktəbinin “Gəncə” komandası birinci, Baş İdarə nəzdində olan Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinin “Qarabağ-1” komandası ikinci, 2 nömrəli Uşaq-Gənclər İdman Şahmat Məktəbinin “Çinar” komandası üçüncü yerə layiq görüldü.

Qalib komandalara Gəncə Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin fəxri fərmanları və hədiyyələri ilə təltif olunublar.

Stolüstü tennisçilərimiz beynəlxalq turnirdə iki medal qazanıblar

Avqustun 20-də Macarıstanın Kışkunfedhaza şəhərində Azərbaycanın yeniyetmə stolüstü tennisçilərinin də qatıldığıları mini kadetlər üçün təşkil olunmuş təlim-məşq toplantışı və beynəlxalq turnir başa çatıb. Azərbaycan Stolüstü Tennis Federasiyasından AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Avropa Stolüstü Tennis Birliyinin və Beynəlxalq Stolüstü Tennis Federasiyasının “Avrotalant” (İstedad axtarışı) layihəsi çərçivəsində keçirilən turnirdə Avropanın müxtəlif ölkələrindən 50-dən artıq idmançı beynəlxalq dərəcəli münisiflər heyəti qarşısında bilik və bacarıqlarını nümayiş etdiriblər.

Azərbaycanın yeniyetmələrdən ibarət yığma komandası turnirdə 6 idmançı (3 qız, 3 oğlan) ilə təmsil olunub. Qızlar arasında keçirilən yarışda Mərzıyyə Nürmətova gümüş, Aylin Əsgərova isə bürünc medal qazanıblar. Komandamızın digər üzvü Arzu Aslanova isə turniri dördüncü yerdə başa vurub. Oğlanlar arasında mübarizə aparən Hüseyn Eylazov 5-ci, Adil Əhmədov isə 6-cı yerə kifayətləniblər.

Qeyd edək ki, “Avrotalant” layihəsi çərçivəsində keçirilən turnir və təlim-məşq toplantısının məqsədi milli assosiasiyaların idmançıları arasında ən istedadlı gəncləri seçib onlara dəstək olmaqdır.

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 186 nömrəli tam orta məktəbi 1997-ci ildə bitirmiş Cavadov Fuad Tahir oğluna verilmiş A-193722 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Sosial Pedaqoji Kolleci (İndiki Bakı Humanitar Kolleci) tərəfindən 2013-cü ildə Xudaverdiyeva Məhbubə Fərman qızına verilmiş AA-033342 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağcabədi rayon Yeni Qaradolaq kənd tam orta məktəbini 1983-cü ildə bitirmiş Paşayeva Yeganə Əkbər qızına verilmiş 660412 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağcabədi rayon Salmanbəyli kənd tam orta məktəbini 1999-cu ildə bitirmiş Səfərzadə Nəvai Rüstəm oğluna verilmiş 358521 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 158 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Əliyeva Nigar Şahin qızına verilmiş E-005723 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 64 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Məmmədov Fərid Nəsim oğluna verilmiş B-530534 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dillər Universiteti tərəfindən 2006-cı ildə Axundova İlahə Əlimirza qızına verilmiş B-068818 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad rayon Mürsəlli kənd tam orta məktəbini 2013-cü ildə bitirmiş Vəzir Əfrasa oğluna verilmiş A-252630 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad rayon Cəngən kənd tam orta məktəbini 1996-cı ildə bitirmiş Muradova İradə Əli qızına verilmiş A-100 nömrəli arayış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş Yuzayeva (Yaxina) Alisa Ruyşanovna qızına verilmiş A-306619 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Salyan rayon Yolüstü kənd tam orta məktəbini 2017-ci ildə bitirmiş Cəfərov Murad Təvəkkül oğluna verilmiş E-043423 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hacıqabul rayon Navahı kənd tam orta məktəbini 2009-cu ildə bitirmiş Muxtarov Seyfulla Eynulla oğluna verilmiş B-622205 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2004-cü ildə Abdullayev Yalçın İsa oğluna verilmiş B-002768 nömrəli bakalavr diplomu və bakalavr diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay Kənd Təsərrüfatı Mexanikləşdirilmə və Elektrikləşdirmə Texnikumu (İndiki Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci) tərəfindən 1986-cı ildə Çopurov Arslan Sayad oğluna verilmiş 3T-053931 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər İ.Əfəndiyev adına Elitar gimnaziyası 2017-ci ildə bitirmiş Qəhrəmanov Fərid Amil oğluna verilmiş E-025416 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan MR Sədərək rayon Qaraağac kənd tam orta məktəbini 2006-cı ildə bitirmiş Zamanov Zamin

Zaman oğluna verilmiş B-245120 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 150 nömrəli tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Zeynalov Rövşən Çingiz oğluna verilmiş B-689350 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz rayon Xudat şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Abdullayeva Aynur Tacəddin qızına verilmiş A-145351 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2016-cı ildə Müşşüdlü Rövşən Arif oğluna verilmiş AA-083659 nömrəli subbakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı rayon A.Alxanov adına Sabir qəsəbə tam orta məktəbini 1991-ci ildə bitirmiş Cənətova Yavər Əliqardaş qızına verilmiş A-006646 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şamaxı rayonu M.Ə.Sabir adına sovxoz orta məktəbini 1989-cu ildə bitirmiş Osmanova Svetlana Hacımurad qızına verilmiş AK-641276 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Azərbaycan Maliyyə-İqtisad Kolleci tərəfindən 2013-cü ildə Həsənzadə Fərəhiz Mahir qızına verilmiş AA-036903 nömrəli subbakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 80 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Babayeva (Məmmədova) İlahə Hüseyn qızına verilmiş B-216571 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 278 nömrəli tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Aslanov Ceyhun Zülfıqar oğluna verilmiş A-751785 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt Dövlət Universiteti tərəfindən 2018-ci ildə Hüseynov Anar Yaşar oğluna verilmiş C-002823 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

M.F.Axundov adına Azərbaycan Pedaqoji Rus dili və Ədəbiyyat İnstitutu (İndiki Bakı Slavyan Universiteti) tərəfindən 1995-ci ildə Cəfərova Mətanət Vaqif qızına verilmiş AB-I-008628 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

132-134 nömrəli təhsil kompleksini 2019-cu ildə bitirmiş Əliyeva Tahirə Nizami qızına verilmiş E-182419 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 21 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Əhmədova Zülfıyyə Tehran qızına verilmiş A-260257 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2016-cı ildə Mustafayev Sənən Firuz oğluna verilmiş AA-073071 nömrəli subbakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci tərəfindən 2003-cü ildə Əsgərova Pərvanə Oqtay qızına verilmiş AB-II-096760 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Yardımlı şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Sultanov Sirac Suldüz oğluna verilmiş B-339206 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 178 nömrəli ümumi orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş Qələmov Əli Aşef oğluna verilmiş C-172541 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Hirkan qəsəbə tam orta məktəbi 1988-ci ildə bitirmiş Sultanov Şakir Cəbrayıl oğluna verilmiş A-325635 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon İstisu qəsəbə tam orta məktəbini 1997-ci ildə bitirmiş Mirzəyev İsmət Ağamirzə oğluna verilmiş A-017037 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Yuxarı tala kənd 2 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2009-cu ildə bitirmiş Vəzirova Arzu Muxtar qızına verilmiş A-886015 nömrəli şahadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay Dövlət İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2014-cü ildə Osmanov Emil Maqşud oğluna verilmiş AA-049477 nömrəli subbakalavr diplomu və diploma əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara Pedaqoji Kolleci tərəfindən 2014-cü ildə Ağayeva Aydan Emin qızına verilmiş AA-043429 nömrəli subbakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 193 nömrəli məktəbin nəzdindəki qiyabi qrupunu (əvvəlki 72 nömrəli tam orta məktəb) 2008-ci ildə bitirmiş Məhərrəmov Elvin Tahir oğluna verilmiş A-531115 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

ADU-nun professoru Həbib Zərbəliyev Lənkəran Dövlət Universitetinin müəllimi Azər Fərəməzova anası

MƏRYƏM XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər 267 nömrəli məktəb-liseyin pedaqoji kollektivi məktəbin direktoru Adilə Orucovaya anası

SONA XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər 267 nömrəli məktəb-liseyin pedaqoji kollektivi məktəbin müəllimi Lalə Rzayevaya həyat yoldaşı

SEYİDAĞA RZAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Dünyanın keyfiyyətli təhsil verən universitetləri

Oruc MUSTAFAYEV

Müasir dünya trendləri universitetlər qarşısında əmək bazarının sət tələblərinə uyğun rəqabətqabiliyyətli, yüksək hazırlıqlı, səriştəli, XXI əsrin bacarıqlarına malik mütəxəssislərin hazırlanması kimi mühüm vəzifələr qoyur. İndi orta məktəb məzunlarını 20-30 il əvvəlki kimi hansısa universitetin verdiyi diplom deyil, onun gələcək illərdəki texnoloji inqilablar dövrü ilə ayaqlaşmasını təmin edəcək daha keyfiyyətli ali təhsil maraqlandırır. Bunu işəgötürənlər də tələb edir. Hansı universitet daha keyfiyyətli təhsil verir? Hansı universitetdə peşəkar mütəxəssis kimi yetişmək olar?

Çinin "Academic Ranking of World Universities" (dünya universitetlərinin akademik reytingi) və ya "Shanghai Ranking" (Şanxay reytingi) və ya qısaca ARWU növbəti dəfə bu suala cavab verməyə çalışıb.

Harvard Universiteti 17 ildir ki, Şanxay reytinginin lideridir

Şanxay reytingi dünyanın keyfiyyətli təhsil verən nüfuzlu universitetlərinin global sıralamasını dərc edib. 2019-cu il üzrə dünyanın keyfiyyətli ali təhsil xidmətləri təqdim edən universitetlərinin reyting cədvəlinə 17 ildir ki, fasiləsiz olaraq Harvard Universiteti başçılıq edir. Reytingin ön sıralarında əsasən ABŞ və Böyük Britaniya universitetləri yer alıb: 1.Harvard Universiteti, 2.Stanford Universiteti, 3.Kembridge Universiteti, 4.Massaçusets Texnologiya İnstitutu, 5.Kaliforniya Berkli Universiteti, 6.Prinston Universiteti, 7.Oksford Universiteti, 8.Kolumbiya Universiteti, 9.Kaliforniya Texnologiya İnstitutu, 10.Çikaqo Universiteti.

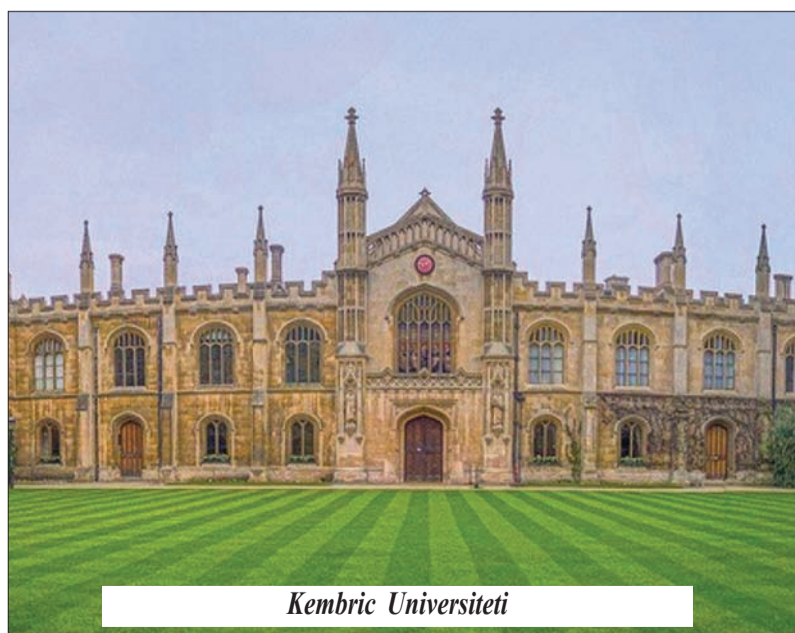
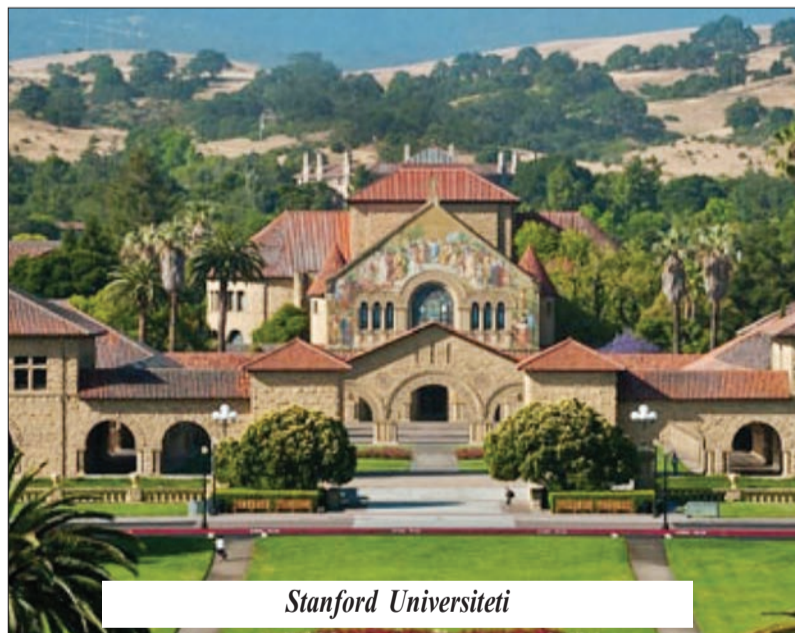
Reytingin ümumi versiyasına görə, Rusiyanın M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti planetin aparıcı ali məktəbləri arasında ilk 100-lükdə qərarlaşıb. MDU global reytingdə 87-ci yeri tutub. Rusiyadan top-500-lükdə həmçinin Sankt-Peterburq və Novosibirsk universitetləri, eləcə də Moskva Fizika Texnika İnstitutu yer alıb. Siyahının aşağı hissəsində Rusiyanın daha 7 ali məktəbi qərarlaşıb. Sıralamada Türkiyə 12 ali təhsil müəssisəsi ilə təmsil olunub. Türkiyə milli reytingində 1-ci olan İstanbul Universiteti Şanxay reytingində 401-500 aralığında yer alıb.

Qeyd edək ki, ARWU reytingi universitetlərin

akademik uğurlarının qiymətləndirilməsi sahəsində ən etibarlı vasitələrdən biri hesab olunur. Şanxay reytingi 2003-cü ildən başlayaraq dünyanın ən yaxşı universitetlərinin siyahısını təşkil edir. Reyting üçün ən əhəmiyyətli göstəricilər ali məktəblərin Nobel və riyaziyyat üzrə Filds mükafatı almış məzunlarının və müəllimlərinin sayı, "Nature" və "Science" elmi jurnallarında dərc olunmuş məqalələrin sayı və onlara olan istinadlar, eləcə də "Science Citation Index" - "Expanded" və "Social Sciences Citation Index" verilənlər bazasında indeksə olunmuş jurnallarda bir universitet əməkdaşına düşən məqalələrin sayı əsas götürülür.

Bu il tədqiqat gedişində dünyanın müxtəlif ölkələrindən 1800-dən çox universitet qiymətləndirilib, onlardan yalnız 1000 ali məktəb ümumi reytingə daxil ola bilib.

Dünya reytingində yeri	Ali məktəbin adı	Ölkə	Milli reytingdə yeri	Topladığı bal
1.	Harvard University	ABŞ	1	100.0
2.	Stanford University	ABŞ	2	75.1
3.	University of Cambridge	Böyük Britaniya	1	72.3
4.	Massachusetts Institute of Technology	ABŞ	3	69.0
5.	University of California, Berkeley	ABŞ	4	67.9
6.	Princeton University	ABŞ	5	60.0
7.	University of Oxford	Böyük Britaniya	2	59.7
8.	Columbia University	ABŞ	6	59.1
9.	California Institute of Technology	ABŞ	7	58.6
10.	University of Chicago	ABŞ	8	55.1
11.	University of California, Los Angeles	ABŞ	9-10	50.8
11.	Yale University	ABŞ	9-10	50.8
13.	Cornell University	ABŞ	11	49.8
14.	University of Washington	ABŞ	12	48.7
15.	University College London	Böyük Britaniya	3	47.9
16.	Johns Hopkins University	ABŞ	13	47.6
17.	University of Pennsylvania	ABŞ	14	47.3
18.	University of California, San Diego	ABŞ	15	47.1
19.	Swiss Federal Institute of Technology Zurich	İsveçrə	1	46.1
20.	University of California, San Francisco	ABŞ	16-17	42.2
20.	University of Michigan-Ann Arbor	ABŞ	16-17	42.2
22.	Washington University in St. Louis	ABŞ	18	41.7
23.	Imperial College London	Böyük Britaniya	4	41.6
24.	University of Toronto	Kanada	1	41.4
25.	The University of Tokyo	Yaponiya	1	40.7
26.	University of Copenhagen	Danimarka	1	40.2
27.	University of Wisconsin - Madison	ABŞ	19	38.8
28.	Duke University	ABŞ	20	38.6
29.	Northwestern University	ABŞ	21	38.4
30.	New York University	ABŞ	22	38.1
31.	The University of Edinburgh	Böyük Britaniya	5	37.4
32.	Kyoto University	Yaponiya	2	37.0
33.	The University of Manchester	Böyük Britaniya	6	36.9
33.	University of North Carolina at Chapel Hill	ABŞ	23	36.9
35.	Rockefeller University	ABŞ	24	36.2
35.	University of British Columbia	Kanada	2	36.2
37.	University of Paris-Sud (Paris 11)	Fransa	1	36.1
38.	Karolinska Institute	İsveç	1	35.8
38.	University of Colorado at Boulder	ABŞ	25-26	35.8
38.	University of Illinois at Urbana-Champaign	ABŞ	25-26	35.8
41.	The University of Melbourne	Avstraliya	1	35.7
41.	University of Minnesota, Twin Cities	ABŞ	27	35.7
43.	Tsinghua University	Çin	1	35.4
44.	Sorbonne University	Fransa	2	35.1
45.	The University of Texas at Austin	ABŞ	28	34.3
46.	University of Maryland, College Park	ABŞ	29	33.7
47.	Heidelberg University	Almaniya	1	33.3
48.	University of California, Santa Barbara	ABŞ	30	33.2
49.	The University of Texas Southwestern Medical Center at Dallas	ABŞ	31	32.8
49.	Utrecht University	Niderland	1	32.8

51.	King's College London	Böyük Britaniya	7	32.4
52.	University of Munich	Almaniya	2	32.3
53.	Peking University	Çin	2	32.2
54.	The University of Queensland	Avstraliya	2	31.8
55.	University of Southern California	ABŞ	32-33	31.7
55.	Vanderbilt University	ABŞ	32-33	31.7
57.	Technical University Munich	Almaniya	3	31.2
58.	University of Geneva	İsveçrə	2	31.1
59.	University of Oslo	Norveç	1	31.0
60.	Aarhus University	Danimarka	2	30.9
61.	University of Zurich	İsveçrə	3	30.8
62.	Uppsala University	İsveç	2	30.5
63.	University of Helsinki	Finlandiya	1	30.3
64.	University of Bristol	Böyük Britaniya	8	29.9
65.	University of Groningen	Niderland	2	29.6
66.	Ghent University	Belçika	1	29.3
67.	National University of Singapore	Sinqapur	1	29.2
68.	Erasmus University Rotterdam	Niderland	3	29.1
68.	The University of Texas M. D. Anderson Cancer Center	ABŞ	34	29.1
70.	University of Bonn	Almaniya	4	29.0
70.	Zhejiang University	Çin	3	29.0
72.	Purdue University - West Lafayette	ABŞ	35	28.5
73.	Monash University	Avstraliya	3	28.4
73.	Nanyang Technological University	Sinqapur	2	28.4
73.	Stockholm University	İsveç	3	28.4
76.	Boston University	ABŞ	36	28.3
76.	The Australian National University	Avstraliya	4	28.3
78.	Swiss Federal Institute of Technology Lausanne	İsveçrə	4	28.1
79.	Ecole Normale Supérieure - Paris	Fransa	3	28.0
80.	University of California, Irvine	ABŞ	37	27.9
80.	University of Sydney	Avstraliya	5	27.9
82.	Leiden University	Niderland	4	27.8
82.	Shanghai Jiao Tong University	Çin	4	27.8
84.	Brown University	ABŞ	38	27.6
85.	KU Leuven	Belçika	2	27.4
85.	Technion-Israel Institute of Technology	İsrail	1	27.4
87.	Moscow State University	Rusiya	1	27.3
87.	University of Basel	İsveçrə	5	27.3
89.	University of Pittsburgh, Pittsburgh Campus	ABŞ	39	27.2
90.	McGill University	Kanada	3-4	27.1
90.	McMaster University	Kanada	3-4	27.1
90.	Nagoya University	Yaponiya	3	27.1
90.	University of California, Davis	ABŞ	40	27.1
94.	The University of New South Wales	Avstraliya	6	27.0
95.	Carnegie Mellon University	ABŞ	41-43	26.5
95.	Rice University	ABŞ	41-43	26.5
95.	University of Florida	ABŞ	41-43	26.5
98.	Pennsylvania State University - University Park	ABŞ	44	26.4
99.	The University of Western Australia	Avstraliya	7	26.2
100.	The Ohio State University - Columbus	ABŞ	45	26.0